NUMER 205. 29 Sierpnia / 10 Września 1863 r.

DZIENNIK POWSZECHNY

BIURO REDAKCJI:
Krakowskie-Przedmieście
Nr. 415.
Artykuły nadsyłane do zamieszczenia w Dzienniku nie zwracają się.

Pismo Urzędowe, Polityczne i Naukowe.

PRENUMERATA:
w Biurze Redakcji
Nr. 415.
Oraz na wszystkich Stacjach Pocztowych w Cesarstwie i Królestwie

Prenumerata w Warszawie:
Rocznie Rs. 8.—Półrocznie Rs. 4.—Kwartalnie Rs. 2.
Miesięcznie kop. 67.—Nr. pojedynczy kop. 5.

Czwartek, 10 Września 1863.

Prenumerata na Prowincji:
Rocznie Rs. 9 k. 20.—Półrocznie 4 k. 60.—Kwartalnie 2 k. 30.
Za przesyłkę w kopertach Kwartalnie Rs. 1.

SPIS RZECZY.

CZĘŚĆ URZĘDOWA. — Wiadomości urzędowe z Królestwa i Cesarstwa.
CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA — Wiadomości zagraniczne.
Wiadomości rozmaite.
Wiadomości literackie.
Rys historyczny działań Dyrekcji Edukacyjnej Narodowej, następnie Komisji Rządowej Wyznań i Oświecenia Publicznego, przez dziesięcioletni przeciąg czasu od początku roku 1812 do końca roku 1821.—Wiadomości historyczne o zakładach naukowych z tejże epoki (ciąg dalszy).
Teatr.
Kursa papierów publicznych i pieniędzy.
Obwieszczenia.

CZĘŚĆ URZĘDOWA.

Jego Cesarska Wysokość Wielki Książę Namiestnik Królestwa, raczył zatwierdzić pod datą 12 (24) Sierpnia r. b., przedstawione przez Sztab wojsk w Królestwie Polskiem, następujące prawidła, podług których ma być wybraną w Królestwie dostawa owsa i siana:

Wybrać sposobem rekwizycji w miejsca konsystencji wojsk, wskazane w uformowanym w tym celu wykazie, 71,010 czetwierti owsa i 696,840 pudów siana.

Rekwizycję tę rozciągnąć: na folwarki prywatne (nie wyłączając majoratów), skarbowe, należące do duchowieństwa, do kas miejskich, a także na folwarki dzierżawione przez włościan.

Wyłączają się od tego folwarki należące do zakładów dobroczynnych i do szpitali, jak niemniej wszystkie te folwarki, które nie płacą więcej jak rs. 15 kontyngensu liwerunkowego.

Wszyscy włościanie i mieszczanie niemający w dzierżawie folwarków, wolni są od rekwizycji.

Rozkład rekwizycji na powiaty i folwarki ma być dopełniony przez Władzę Cywilną, w stosunku do podatku kontyngensu liwerunkowego dworskiego i gromadzkiego, jak to miało miejsce w latach 1848, 1849 i 1854.

Za owies i siano uiszczaną będzie należytość podług tych cen, jakie zostaną zatwierdzonemi na furaż dla wojska od d. 1 Października r. b., — a za jednoczetwiertowy worek kop. sr. 40; wszakże z przypadającej należności takowej, przedewszystkiem pokrywane będą nieopłacone podatki, a dopiero reszta uiszczaną zostanie gotowemi pieniędzmi.

Za przyjęte artykuły dostawcy otrzymają pokwitowania; współudział Urzędników Cywilnych ma mieć miejsce tak w przyjmowaniu furażu, jako też i w zaopatrywaniu pokwitowań swojemi podpisami.

Co się tycze formy pokwitowań rzeczonych, wydawania ich i przyjmowania na rachunek podatków, tudzież realizowania ich gotowizną, o ile na dostawcy nie ciążą należności podatkowe, w tym przedmiocie wydane zostały stosowne zarządzenia do Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu i do Intendentury.

Właściciele ziemscy obowiązani są sami dostawiać i wprost wojsku zdawać za pokwitowaniem owies i siano, według wskazań Naczelników Powiatowych; mogą jednakże poruczać i przekazywać dostawę innym osobom, ale nie inaczej jak pod odpowiedzialnością właścicieli, na wypadek nieakuratnej dostawy całkowitej rozpisanej na nich ilości artykułów.

W razie niedostawienia furażu na czas oznaczony, Wojenni Naczelnicy Powiatowi odbyć mają w skróconym terminie na dostawę tę licytację, na rachunek winnych właścicieli, z tym warunkiem, ażeby przy licytacji takowej obecnym był miejscowy Cywilny Naczelnik Powiatu lub wyznaczony przez niego Urzędnik Cywilny, a to dla współdziałania, celem zapewnienia licytacji pożądanego skutku.

Jeżeliby środek ten okazał się bezskutecznym, natenczas Naczelnik Wojenny Powiatu mocen jest wyszukać liwerantów, również przy współudziale Władzy Cywilnej, na rachunek winnych właścicieli; a gdyby i to się nie udało, zabrać sposobem furażowania całą przypadającą do dostawy na dane miejsce ilość furażu.

W tych wypadkach za nabyty lub wzięty furaż wydawane będą pokwitowania, mające być realizowanemi w Kasach Powiatowych, Gubernjalnych, albo też w Kasie Głównej Królestwa.

Właściciele produktów wziętych sposobem furażowania, otrzymają za one podwójną cenę na rachunek winnych właścicieli, z których ściągnięte nadto zostaną koszta zwózki.

Termin dostawy oznacza się dwumiesięczny, od d. 15 (27) Września do d. 15 (27) Listopada r. b., z tem zastrzeżeniem, ażeby dostawa rozdzieloną była na dwie połowy w dwóch terminach, a mianowicie: jedna na dzień 15 (27) Października, a druga na 15 (27) Listopada; gdyby jednakże niektórzy właściciele życzyli sobie dostawić od razu, to jest na dzień 15 (27) Października całą rozpisaną na nich ilość, lub większą onej połowę, to przyjmować takowe bez przetrzymywania.

Rozporządzenia w tym przedmiocie tak w Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych, jako też w Rządach Gubernjalnych i biurach Naczelników Powiatowych, skończyć w ciągu dni 20-tu (dwudziestu).

Owies i siano powinny mieć przepisane przymioty, a spory w tej mierze między dostawcami i odbiorcami wyniknąć mogące, decydowane będą łącznie przez Starszych na miejscu Naczelników: Cywilnego i Wojennego.

Dopilnowanie akuratnej dostawy furażu porucza się wyłącznie Wojennym Naczelnikom Powiatowym.

Władze Cywilne Królestwa Polskiego obowiązane są wydać zarządzenie, aby na skład owsa dostarczane były najdogodniejsze wedle możności pomieszczenia.

Dodatkowo do powyższych prawideł, Jenerał-Adjutant Hrabia Berg, Pomocnik Głównodowodzącego wojskami pod datą 17 (29) Sierpnia i 21 Sierpnia (2 Września) r. b. za Nrem 10,143 i 10,366, polecił między innemi: ażeby do licytacji na furaż, w razie niedostawienia onego na termin przepisany, Wojenni Naczelnicy Powiatowi żadnych cen nie podawali, lecz żądali aby konkurenci sami ceny takowe objawili,—a następnie ze względem na miejscowe okoliczności, rozpoczynali licytację od cen takowych i dopełnili dostawę za te ceny, jakie okażą się najkorzystniejszemi; tudzież że takiego samego sposobu stanowienia cen na furaż użyć należy w razach bezskutecznego spełznięcia licytacji na dostawę onego; niemniej ażeby w żadnym razie, to jest, czy to dostawa zapewnioną zostanie przez licytację, czy też przez wynalezienie entreprenera, maximum ceny nie przenosiło opłaty podwójnej, jaka oznaczoną została dla właścicieli u których produkta wzięte będą przez furażowanie.

W wykonaniu powyższych prawideł, wydane już zostały przez Komisję Rządową Spraw Wewnętrznych stosowne do Gubernatorów Cywilnych zarządzenia.

Rada Administracyjna Królestwa, na posiedzeniu dnia 9 (21) Sierpnia r. b., na przedstawienie Komisji Rządowej Sprawiedliwości, zapis sumy rs. 150, dla klasztoru KKs. Reformatów w mieście Włocławku, przez niegdy Antoniego Czerwińskiego współwłaściciela nieruchomości w temże mieście, testamentem dnia 10 (22) Lipca r. z., urzędownie sporządzonym, uczyniony, w myśl art. 910 K. C., z zachowaniem praw osób trzecich i pod warunkami bliżej w testamencie oznaczonemi, zatwierdziła.

Rektor Szkoły Głównej w Warszawie. Stosownie do § 327 Ustawy o Wychowaniu Publicznem, egzamin wstępny i wpis do Szkoły Głównej odbywać się będzie od d. 1 do 10 Października r. b.

Na studentów Szkoły Głównej, według § 307 tejże Ustawy, przyjmowani będą wszyscy bez różnicy stanu i wyznania, którzy ukończyli 17 lat wieku i odbyli nauki w Gimnazjach Królestwa, lub też prywatnie dostatecznie się usposobili. Kandydaci przedstawić winni: metrykę chrztu lub urodzenia, świadectwo szczepionej ospy, i jeśli nie pełnoletni, oświadczenie rodziców lub opiekunów, iż życzą sobie aby jako student do Szkoły Głównej uczęszczał i poddają go pod przepisy dyscyplinarne, które wszystkich studentów obowiązują.

Art. 309 Ustawy za egzamin wstępny oznacza opłatę rs. 6, a artykułem 316 tejże Ustawy opłata wpisowa po rs. 10 za każde półrocze ustanowiona.

Egzamin wstępny, artykułem 308 Ustawy o Wychowaniu Publicznem postanowiony, obejmować będzie *przedmioty składające całość gimnazjalnego kursu*, w artykule 94 tejże Ustawy poszczególnione, mianowicie: języki, polski, rosyjski, niemiecki i francuzki, łaciński, grecki; loikę z psychologją, arytmetykę, jeometrję, algebrę, trygonometrję, jeometrję wykreślną, jeometrję analityczną, fizykę, jeografję matematyczno - fizyczną, chemję, zoologję, botanikę, mineralogję, jeografję, historję powszechną z jeografją starożytną, historję polską. — w z. Rektora S. S. *Kowalewski.*—Sekretarz *Wielgórski.*

Warszawski Ober-Policmajster.—Pomimo ogólnie obowiązujących przepisów policyjnych i prawideł o stanie wojennym, pomimo szczegółowych zarządzeń i upomnień ze strony policji wykonawczej, a nawet wymierzania kar pojedyńczych, wielu bardzo właścicieli domów, dotąd, z opieszałością i lekceważeniem, powinności swojej zadość nie czynią.

Ostrzegam zatem ostatecznie i polecam najmocniej, aby wszyscy właściciele domów, w ciągu dni siedmiu od daty dzisiejszej, domy swoje, tak pod względem zewnętrznego i wewnętrznego onych utrzymania, jako też pod względem zamieszkującej w nich ludności, do zupełnego, jak najściślej z prawem zgodnego porządku doprowadzili, a szczególnie:

1. Utrzymujący meldunki i cały zarząd domu, czy to sam właściciel czy rządzca, winien posiadać odpowiednią do tej czynności kwalifikację, być znanym policji cyrkułowej i mieszkać koniecznie w tej posesji gdzie czynność tę pełni.

2. W każdym domu, w ulicach główniejszych bez wyjątku, zaś w ulicach odległych i mniej zaludnionych z wyjątkiem domów małych i mały dochód przynoszących, zwykle przez samego właściciela doglądanych, powinien być utrzymywany stróż dobrej konduity, trzeźwy i roztropny.

3. Stróż taki czyli odźwierny nie ma być przez właściciela używanym do żadnych innych posług i czynności, lecz dniem i nocą znajdować się winien nieodstępnie w bramie domu.

4. W domach gdzie jest więcej jak jedna brama z frontu, w każdej z takich bram, ma być utrzymywany stróż oddzielny.

5. Wszystkie inne wejścia, bramy i furtki tylne, nie uczęszczane ciągle, a tylko do potrzeb gospodarskich służące, mają być zawsze na zamki zamykane i klucze od nich winne się znajdować u stróża; przy głównych wejściach mają być urządzone dzwonki.

6. Wszystkie wejścia z ulicy, wyjąwszy sklepów i zakładów publicznych, drzwi zewnętrzne mających, muszą być dniem i nocą zamknięte na klucz; każdą osobę wchodzącą, za zadzwonieniem odźwierny wpuszczać będzie.

Domy w których znajdują się jatki rzeźnicze lub odbywają się inne targi, a także domy w których władza uzna to za koniecznie potrzebne, od zamykania bram przez dzień cały zwolnione będą.

7. Wszystkie lokale w domu mają być oznaczone na drzwiach numerami; na tablicach zaś w bramie domu wyraźnie i czytelnie ma być wypisane nazwisko i stan lokatora i numer lokalu.

8. Wszyscy mieszkańcy domu mają być legalnie do meldunku podani.

9. Zarządzający domami i stróże obowiązani są znać dokładnie wszystkie osoby w domu zamieszkałe i ich lokale.

10. Żadna osoba, czy to tutejsza czy przybyła z prowincji, nie ma być przetrzymywaną nawet kilka godzin a szczególnie na noc, bez wiedzy o tem zarządzającego domem i zawiadomienia policji. Za uchybienie w tym względzie, tak lokator który się tego dopuści jako i zarządzający domem karze ulegną.

11. Odźwierni zwracać winni uwagę na wszystkich obcych wchodzących i wychodzących, zapytując tych co wchodzą, do kogo mianowicie mają interes; pilnować aby nikt obcy nie stawał i nie zatrzymywał się w bramach, kurytarzach, na wschodach, dziedzińcach i w ogólności wewnątrz domu, pod jakimbądź pretekstem. Osoby takie natychmiast oddalać a w razie oporu dawać znać straży policyjnej; przy najmniejszem zaś podejrzeniu o złe zamiary, wyjścia nie dozwolić. Zarządzający domami, winni są dopilnować baczności odźwiernych i w potrzebie przyjść im z natychmiastową pomocą.

12. Rozumie się samo przez się, że w domach małych, gdzie ustanowienie rządzcy i odźwiernego uznane zostanie przez miejscową policją za niekonieczne, sam właściciel wskazanego porządku pilnować będzie, pod osobistą w razie zaniedbania, odpowiedzialnością.

13. Nakoniec wszystkie lokale, dziedzińce, podwórza tylne i całe posesje mają być utrzymywane w największej czystości i bezpieczeństwie od ognia.

14. Słowem wszystkie przepisy policyjne i stanu wojennego, powinny być w najdrobniejszych szczegółach właścicielom i rządzcom znane i z całą dokładnością wykonywane.

Dla przeświadczenia się, czy obecne ostateczne zarządzenie skutek odniosło, zaraz po oznaczonym wyżej terminie dopełnione zostaną i następnie często odbywane będą, ścisłe rewizje domów i ksiąg ludności. Za dostrzeżeniem więc jakiegokolwiek uchybienia lub zaniedbania, winni podług całej surowości prawa o stanie wojennym, niezawodnie i bez żadnego uwzględnienia karani będą.— Warszawa dnia 28 sierpnia (9 września) 1863 r. Jenerał-major *Lewszyn.* — Naczelnik kancelarji *Salerno.*

Warszawski Ober-Policmajster. — Podług przepisów o stanie wojennym, nietylko wzbronioną jest fabrykacja broni i amunicji, lecz także wyrabianie dowolne wszelkich przedmiotów służących do wojskowego rynsztunku konnego i pieszego, jako to: siodeł, wojłoków, mundsztuków, strzemion, wędzideł, mantelzaków, ostróg, tornistrów, ładownic wszelkiego kształtu, pendentów i t. p., jak również wszelkiej odzieży uniformowej za mundury używać się mogącej, a to pod rygorem odpowiedzialności przed sądem wojennym. Żeby się nikt niewiadomością zasłaniać nie mógł, podaje się, z rozkazu wyższej władzy, do wiadomości fabrykantów, majstrów, rzemieślników i handlujących, że pomniejsze wyrabianie i sprzedaż rzeczonych przedmiotów dla wojskowych, może mieć miejsce jedynie za wiedzą policji; obstalunki zaś i zakupy w znaczniejszych partjach, nie inaczej jak za szczegółowem mojem pozwoleniem dopełniane być mogą. Pozwolenia takie, dla ułatwienia, na ustne żądanie i natychmiast po okazaniu należytego dowodu, udzielane będą. Każdy więc nie stosujący się do niniejszego ostrzeżenia, za najmniejsze w tym względzie przekroczenie, surowo ukaranym zostanie. Policja wykonawcza otrzymuje rozkaz, aby jak najściślej tego dopilnowała. — Warszawa dnia 28 sierpnia (9 września) 1863 r. — Jenerał-major *Lewszyn.* — Naczelnik kancelarji *Salerno.*

Z Petersburga, 3 Września.

OGÓLNA USTAWA
Cesarsko-Rosyjskich Uniwersytetów.

(Dokończenie, patrz Nr. 204).

Oddział II. Prerogatywy osób należących do składu uniwersytetu.

§ 136. Urzędnicy uniwersytetu, licząc się, dopóki pozostają na swych posadach, w służących im podług etatu klasach, korzystają ze wszystkich prerogatyw wyszczególnionych w Zbiorze Praw (wyd. 1857 r.), w T. III, Ust. o służbie z nominacji rządu.

§ 137. Profesorowie, docenci, prosektorowie i ich pomocnicy, lektorowie, astronomowie-obserwaterowie, bibliotekarz, jego pomocnicy, pomocnicy prorektora i laboranci, mogą awansować o dwie rangi wyżej nad klasę przywiązaną do ich urzędowania.

§ 138. Priwat-docenci nieliczą się w służbie rządowej, lecz dopóki pozostają na tych posadach, korzystają z prerogatyw urzędników klasowych.

§ 139. Jeżeli wykładający lub urzędnik uniwersytetu zostanie aresztowany nie za udział w przestępstwie kryminalnem ani za podejrzenie o takowe, w takim razie odesłany być winien, wraz z zawiadomieniem o jego przestępstwie, do rektora; w przeciwnym zaś razie uniwersytet ma być zawiadomiony o zatrzymaniu winnego. *Uwaga.* Do chwili wprowadzenia w wykonanie nowej organizacji sądowej, do śledztwa wyznacza się deputowany ze strony uniwersytetu.

§ 140. Powołani z obcych krajów do wykładania nauk mają prawo, przy pierwszym przyjeździe do państwa, przywozić z sobą lub sprowadzać następnie w ciągu jednego roku, rozmaitych przedmiotów i ruchomości, bez opłaty cła, na sumę od której opłata celna wynosi dziewięćset rs. Do tej sumy nie włączają się opłaty celne od takich przedmiotów, przywiezionych przez wykładających, których przywóz przez przybywających z zagranicy cudzoziemców jest dozwolony, ani też od pomocy naukowych, jakiemi są książki, narzędzia, mapy jeograficzne i t. d., które bez wszelkiego ograniczenia dozwala się przywozić z zagranicy, tak powoływanym do uniwersytetów obcym uczonym, jak i wracającym do ojczyzny profesorom uniwersytetów rosyjskich i w ogóle podróżującym w obcych krajach, kosztem rządu, uczniom uniwersytetów.

§ 141. Cudzoziemcy wykładający w uniwersytetach, po uwolnieniu ich od tych obowiązków, mają prawo wyjechać w każdym czasie za granicę, bez opłacania cła za wywożone przez nich własne ich mienie.

§ 142. Ci którzy otrzymali stopnie naukowe, mają być zatwierdzani, w razie wejścia do służby cywilnej, w następujących klasach: doktor w VIII, magister w IX, kandydat w X. Studenci rzeczywiści otrzymują, na tejże zasadzie, rangę XII klasy. *Uwaga.* Stopnie i godności naukowe w wydziałach lekarskim i farmaceutycznym, ulegają ogólnym co do tych wydziałów przepisom.

§ 143. Prawa kandydatów i studentów rzeczywistych co do wejścia do służby wojskowej i co do awansowania ich potem na oficerów, oznaczone są obowiązującemi w wydziale wojennym przepisami.

§ 144. Osoby należące do stanów opodatkowanych, jeżeli otrzymają stopnie naukowe, używają, na zasadzie art. 577 p. 1 i art. 583 p. 1 praw o stanach (Zbioru Praw z 1857 r. T. IX) praw osobistego lub dziedzicznego obywatelstwa, chociażby nie weszły do służby rządowej.

Oddział III. O emeryturach i zasiłkach za służbę w uniwersytecie.

§ 145. Profesorowie, docenci, lektorowie, astronomowie, obserwatorzy, prosektorzy, ich pomocnicy, laboranci, pomocnicy prorektora, bibliotekarze i ich pomocnicy, konserwatorowie gabinetów i muzeów lub kustosze, korzystają, co do pensij emerytalnych i zasiłków jednorazowych, z praw objętych art. 467—529 ustawy o emeryturach i zasiłkach jednorazowych (Zbioru Praw wyd. 1857 r. T. III). *Uwaga 1-a.* Służba priwat-docentów, w razie objęcia przez nich jednej z wyszczególnionych tu posad, liczy się, przy obliczaniu lat służby dla otrzymania pensji emerytalnej, co do tej ostatniej posady. *Uwaga 2-ga.* Pensje emerytalne dla profesorów i wykładających w uniwersytetach, oraz zasiłki jednorazowe dla tych, którzy nie mają liczby lat do otrzymania emerytury, wyznaczają się w dawnej wysokości, t. j. z przyjęciem za podstawę obliczenia emerytury i zasiłku jednorazowego podług tej płacy, jaka istniała podług przepisów, które obowiązywały przed zatwierdzeniem niniejszej ustawy.

§ 146. Ordynatorowie, prowizorowie i felczerzy przy klinikach, lekarze i felczerzy przy szpitalach dla studentów, uczniowie aptekarscy i akuszerki przy klinikach położniczych, mają prawo do pensij emerytalnych i zasiłków jednorazowych, podług przepisów objętych art. 755 — 792 ustawy o emeryturze i zasiłkach jednor. (Zbioru Praw z 1857 r. T. III).

§ 157. Wszystkie inne osoby, zostające w służbie przy uniwersytetach, otrzymują pensje emerytalne i zasiłki jednorazowe, podług przepisów objętych art. 1 — 243 tegoż tomu i tejże ustawy Zbioru praw.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Ogólne sprawozdanie.

W świecie politycznym jeden z główniejszych przedmiotów na który zwrócona jest uwaga, stanowi kwestja meksykańska. Według jednego z korespondentów paryzkich p. Hidalgo, który, jak powiadają, ma być mianowany reprezentantem tymczasowego rządu meksykańskiego przy dworze paryzkim, skoro tylko powrócił do Paryża z Miramare, gdzie udawał się z poufną misją do arcyksięcia Maksymiliana, zaraz został zaproszony na obiad do Cesarskiego stołu do Saint-Cloud. Podobno przywiózł on z dworu arcyksięcia bardzo pomyślne, w duchu francuzkim, wiadomości i podobno rzeczy tak daleko zaszły, że deputacja meksykańska, która ma się udać do Miramare z Cesarską koroną, może być pewną pożądanego przyjęcia. Na czele tej deputacji, składającej się z siedmiu członków, znajduje się Don Gutierrez de Estrada, który niegdyś był ministrem spraw zagranicznych w Meksyku, a poprzednio posłem meksykańskim w Rzymie, gdzie pojął za małżonkę córkę ambasadora austrjackiego przy Stolicy Apostolskiej hrabiego Lützow. Żona tego ostatniego a świekra Don Gutierreza, jest obecnie ochmistrzynią dworu arcyksiężnej Karoliny małżonki arcyksięcia Maksymiliana. Don Gutierrez poznał arcyksięcia i razem z nim jakiś czas przebywał u wód w Meran.

Obok tego, tenże korespondent, prostuje niektóre wiadomości rozesłane na cały świat za pomocą telegrafów. Wiadomość jakoby w Meksyku opinja publiczna pragnęła francuzkiego księcia, jest zmyśleniem pochodzenia hiszpańskiego, którego dążenie łatwo daje się odgadnąć; dzienniki meksykańskie bowiem, jednozgodnie i z wielką gorliwością popierają kandydaturę arcyksięcia. Wiadomość, że arcyksiążę zamierza odwiedzić Cesarza Napoleona jest bajką rozpuszczoną przez dzienniki francuzkie. Odwiedziny te natenczas tylko miałyby znaczenie, gdyby przyjęcie przez arcyksięcia korony meksykańskiej było faktem spełnionym; w takim razie, rozumie się, nowy Cesarz Meksykański, udałby się do swego kraju na Paryż.

Według korespondencij wiedeńskich narady ministerjalne w Frankfurcie mają na celu zewnętrzne przeprowadzenie zatwierdzonych układów. O ile zapewniają, pierwszym krokiem ma być rozwiązanie dotychczasowego sejmu związkowego przez pojedyncze odwołanie deputowanych na ten sejm, ze strony państw związku, które przyjęły akt reformy. Zresztą co do kroków jakie obecnie nastąpią w celu uzupełnienia dzieła rozpoczętego w Frankfurcie, nie ma nic pewnego. W Niemczech, jak się zdaje, coraz silniej otwiera się droga do dualizmu, a kierunkowi temu może i ze strony ludu nie będą stawiane przeszkody. Lecz przedtem musiałoby nastąpić porozumienie się pomiędzy *Nationalvereinem* a *Reform-vereinem*, a do takiego zlania się przynajmniej ostatnie to stowarzyszenie usilnie dąży. Obecność Dra Schaeffle w Wiedniu, zostaje w związku z tymi usiłowaniami, równie jak i ze staraniem przeprowadzenia porozumienia pomiędzy niemieckimi a niemiecko - austrjackimi deputowanymi. Główna różnica zdań pomiędzy nimi dotyczy systemu wyborów, a porozumienie się w tym względzie tem jest konieczniejsze, że rozpisanie wyborów do Frankfurtu, jak zapewniają, bardzo rychło nastąpi.

Pogłoskom podawanym przez niektóre niemieckie i francuzkie dzienniki, jakoby po rozwiązaniu izby, miał być wprowadzony w Prusach nowy system wyborczy, zaprzeczają ministerjalne dzienniki berlińskie, *Nord Deutsche Allgemeine Zeitung*, pośrednio, zapewniając, że do władz prowincjonalnych wysłane już zostały polecenia dotyczące przysposobień do wyborów na podstawie istniejących rozporządzeń i *Neue Preussische Zeitung* bezpośrednio, utrzymując, że o zmianie systemu wyborczego dotąd nie było mowy w gabinecie.

(Ind. b., W. Z., Sch. Z.)

Anglja.

Londyn, 5 Września. Dziś królewskim jachtem parowym „Victoria and Albert", książę i księżna Leiningen udają się do Antwerpji, gdzie czekać będą na przybycie Królowej Wiktorji, która wraca do Anglji. Monarchini przybędzie do Antwerpji 9-go b. m. o 8-ej zrana, uda się niezwłocznie w dalszą podróż, przenocuje u ujścia Tamizy, następnego dnia przybędzie do Greengithe, przesiądzie się tam na mały jacht „Fairy" i wyląduje w Woolwich. Królowej towarzyszyć będą, w jej podróży z Antwerpji do Anglji, dwa jachty admiralicji. Zapewniają, że tak samo jak przy wyjeździe, Królowa przy powrocie do Anglji nie życzy sobie ażeby ją przyjmowano uroczyście.

Nie mija i jednego dnia, w którymby *Times* nie występował gwałtownie, w swych City-artykułach, przeciw położeniu finansowemu Stanów Zjednoczonych. Rozumowania jego, wymierzone przeciw finansom północnoamerykańskim, są w ostatnich czasach gwałtowniejsze nawet od jego korespondencij i artykułów wstępnych. Tak w podanem dziś przez to pismo sprawozdaniu gieldowem czytamy, że ostatni wykaz sekretarza skarbu w Waszyngtonie, podług którego w skarbie filjalnym nowojorkskim przedstawia się obecnie bilans 5,120,000 fun. ster., jest niewierny, gdyż banknoty zostały tu pomięszane z zasobem brzęczącej monety, tak iż niepodobna śledzić należycie za procesem wyczerpywania się zasobów monety. W temże sprawozdaniu *Times* robi uwagę, że zgubne skutki taryfy zakazowej dają się już teraz uczuwać, w lipcu bowiem dochody celne doszły do sumy tylko 980,000 fun. ster., podczas gdy w tymże miesiącu r. z. wynosiły 1,450,000 f. ster. Od 1-go zaś stycznia r. b. do końca lipca, dochody celne Stanów Zjednoczonych przyniosły tylko 5,571,000 f. ster., podczas gdy w tymże okresie r. z. doszły do sumy 6,450,000 fun. ster. Lecz zwrócić tu należy uwagę na tę okoliczność, że pomimo tych i tym podobnych, codziennie powtarzanych przez *Timesa* złowrogich o finansach Stanów Zjednoczonych wiadomości, wszystkie amerykańskie papiery publiczne i prywatne, tudzież akcje dróg żelaznych, poszły w ostatnich czasach znacznie w górę.

Książę Hieronim Napoleon, który przedsiębrał krótką wycieczkę na wyspę Wight, wsiadł tam onegdaj wieczorem na pokład swego jachtu i odpłynął do brzegów Francji, prawdopodobnie do Hawru lub Cherbourga.

W kwestji statków pancernych, budujących się w Mersey, dobrze poinformowany *Economist* powiada: Dowiadujemy się, że oba te statki, jakkolwiek zbudowane zostały pierwiastkowo dla rządu konfederacji południowej i przejdą może nareszcie w jej posiadanie, zostały obstalowane i zapłacone nie przez ajenta Stanów skonfederowanych, lecz przez pewnego francuza, który, jak sam powiada, wiedząc, że towary tego rodzaju są obecnie poszukiwane i popłacane, nabył je na spekulację, dla odprzedania ich więcej dającemu lub pierwszemu lepszemu kuntmanowi. Przedsięwzięte już zostały kroki dla zachowania wszelkich formalności, mianowicie dla zaopatrzenia się w świadectwo francuzkie i zapewnienia sobie opieki flagi francuzkiej, tak iż statki te, w razie opuszczenia portu Liverpool, wypłyną bądź jako okręta angielskie, przeznaczone dla kupca francuzkiego, bądź jako okręta francuzkie, idące pod flagą francuzką, a w obu tych wypadkach zachowane będą wszelkie pozory legalności. Nie

ma żadnego prawa, a nawet bez naruszenia międzynarodowej przyjaźni, niemogłoby mieć mocy obowiązującej żadne takie prawo, któreby zabraniało anglikom sprzedawać cokolwiekbądź francuzom, dopóki oba te państwa pozostają w stosunkach przyjacielskich pomiędzy sobą i z całym światem.—Ma się rozumieć, iż chodzi tu jedynie o to, ażeby oba statki mogły wypłynąć z portu angielskiego z zachowaniem form legalnych. O jakich mil trzy od brzegów angielskich, statki te mogą otrzymać z „Floridy" uzbrojenie i osadę i wywiesić flagę skonfederowaną. W takim razie francuz, który nabył te statki, oświadczyłby, że odprzedał je pierwszemu lepszemu kuntmanowi.

Austrja.

Wiedeń, 5 Września. Wczoraj rozdane zostały pierwsze drukowane sprawozdania z narad sekcji komisji finansowej; są to mianowicie sprawozdania: pierwszej sekcji, o liście cywilnej, tudzież o budżetach kancelarji gabinetu cesarskiego i rady ministrów; trzeciej sekcji, o umorzeniu długu państwa, o wypłacie rat tegoż długu, o loterji, młynach, czynszach i specjalnych opłatach w królestwie Lombardzko-Weneckiem. — Wczoraj wszystkie prawie sekcje i komisje izby deputowanych odroczyły swe posiedzenia do środy, w którym to dniu odbędzie się pierwsze walne posiedzenie komisji finansowej.

Coraz więcej wiary zyskuje wiadomość, że izba deputowanych, jak skoro zgromadzi się na nowo, wystąpi z oświadczeniem się na korzyść kwestji zjednoczenia Niemiec. Treść tego oświadczenia nie jest jeszcze znana; tyle tylko wiadomo, że izba oświadczy, iż Cesarz, podejmując się w kwestji powyższej inicjatywy, przyczynił się do wzmocnienia w samej Austrji zasad konstytucyjnych.

Deputowany wirtembergski Schäffer bawi tu obecnie i miewa częste w kwestji niemieckiej narady z licznymi deputowanymi austrjackimi.

Ze sprawozdania o budżecie austrjackim na r. 1864, zamieszczonego w *Pressie* wiedeńskiej, okazuje się, że w r. bieżącym, w wydziale sprawiedliwości, oszczędzonych zostanie na same Węgry 570,000 zlr. Podczas gdy żadne inne ministerstwo nie przedstawia tak znacznej oszczędności, a nawet co do wielkiego księztwa Siedmiogrodzkiego, budżet wydatków wydziału sprawiedliwości został podwyższony, trudno pojąć, dla czego co do Węgier,tak silnie nawiedzonych przez bandy zbójeckie, a gdzie tak życie jak i mienie mieszkańców narażone jest na ciągłe niebezpieczeństwo, zdołano przewidzieć aż tak wielką oszczędność. A dla urzeczywistnienia tej oszczędności potrzeba udzielić dymisję kilkuset urzędnikom sądowym. Lecz czyż oszczędność ta da się rzeczywiście osiągnąć? Podług istniejących przepisów o pensjach emerytalnych, każdy urzędnik, który pozostawał dłużej jak 10 lat w służbie rządowej, ma prawo otrzymania emerytury w stosunku trzeciej części pobieranej płacy. Z pomiędzy zaś urzędników, którzy mają być uwolnieni, prawie wszyscy pozostawali w służbie przez przeszło 10 lat, a wielu z pomiędzy nich wysłużyło nawet 25 lat. Obok tego, za decyzją cesarską mogą być wyznaczone pensje emerytalne wyższe od tych, które są przepisane. Lekko obliczając, emerytury dla tych urzędników sądowych w Węgrzech, którzy zostaną skutkiem powyższej oszczędności uwolnieni, wyniosą najmniej 270,000 zlr., tak iż cała oszczędność zyskana przedstawi sumę 300,000 zlr. Dla tak małej sumy, bezpieczeństwo Węgier zostanie mocno narażone.

W ogóle w Węgrzech słyszeć się dają skargi na obecną kancelarję nadworną węgierską, która w ciągu dwóch lat nie zdołała zaprowadzić ani energicznej administracji, ani należytej organizacji sądowej.

Francja.

Paryż, 5 Września. Cała uwaga rządu obecnie jest zwrócona na Meksyk, gdzie Cesarz, jak zapewniają, postanowił interwenjować, w sposób najenergiczniejszy, bezpośrednio, dopóki nowy porządek rzeczy nie będzie ostatecznie ustalony. W skutku tego i siły morskie francuzkie mają być znacznie powiększone nad wybrzeżami amerykańskiemi. Krąży pogłoska, że dowództwo nad tą dywizją morską, będzie powierzone kontr-admirałowi de la Roncière le Noury. P. de Montholon przeznaczony w miejsce p. Dubois de Saligny na pełnomocnika francuzkiego w Meksyku, przybędzie do stolicy tego kraju około 15-go października.

Mémorial diplomatique powiada: „Wiadomości czerpane z autentycznych źródeł, upoważniają nas do przeczenia odtąd w sposób stanowczy, rozpuszczanym pogłoskom, jakoby Król Belgów swemi radami usiłował stawiać przeszkody przyjęciu tronu meksykańskiego przez arcyksięcia Maksymiljana. Przed kilkoma dniami, Król Leopold, rozmawiając z mężem stanu który nam udzielił te szczegóły, oświadczył, iż doskonale pojmował, że opatrznościowa misja, jaka spadła na jego zięcia, mogła podobać się szlachetnej ambicji młodego księcia, hojnie obdarowanego od natury przymiotami, jakie tworzą wielkich monarchów. Król Belgów dodał, że dyplomacja zamiast utrudniać urządzenie nowego tronu w Meksyku zastrzeżeniami wymagającemi długich i drażliwych układów, powinna owszem robić wszelkie ułatwienia w obec powszechnego entuzjazmu, wzbudzanego przez tę kandydaturę pośród meksykańskiego ludu. „Za naszych czasów", miał oświadczyć dostojny monarcha, „najpewniejsze rękojmie trwałości i stałości tronów, stanowią osobiste zasługi i zdolności władców; a pod tym względem, mogę to powiedzieć ze słuszną i sprawiedliwą dumą, żaden kandydat nie wytrzyma porównania z moim zięciem."

P. Rouher, minister prezydujący w radzie stanu, został mianowany wice-prezesem wyższej rady handlowo-rolniczo-przemysłowej, w miejsce p. Baroche, obecnie ministra sprawiedliwości i wyznań. Członkami tejże rady zostali mianowani: p. Boinvilliers, prezes wydziału robót publicznych, rolnictwa i handlu w radzie stanu, w miejsce p. Vuillefroy, mianowanego senatorem, i p. Pastre, prezes izby handlowej w Marsylji.

Nubar-Pasza, bawiący obecnie w Paryżu, dziś był przyjmowany przez p. Drouyn de Lhuys. Podobno przywiózł on z sobą dwa firmany wydane za porozumieniem się Sułtana z wice-królem Egiptu, w celu cofnięcia kompanji międzymorza Suezkiego koncesji gruntów nad kanałem i zniesienia roboty przymusowej przy kanale. Sądzą, że przedstawienia Nubar-Paszy, nie zyskają przychylnego przyjęcia ze strony p. Drouyn de Lhus.

Pays i *Opinion nationale* podają następujące wiadomości z Madagaskaru: Fregata *Hermione*, na której znajdował się kapitan okrętu Dupré, wiozący traktat francuzko-malgaszski, p. Lambert i członkowie wyprawy naukowej, jeszcze w dniu 5-m sierpnia nie przybyła do Tamatawy. W Tananariwo stan rzeczy nie polepszył się i p. Elliot ciągle podżegał ministrów przeciwko wpływowi francuzkiemu. Prawie cała wyspa Madagaskar oczekiwała ważnych wypadków. Sakalawowie stali pod bronią, a Królowa Raboda była tylko narzędziem w ręku Howasów. Dziesięciu ministrów trzymało ją w zamknięciu, zmuszając do podpisywania wszelkich dekretów. Handel był żaden; cudzoziemcy w wielkiej obawie; francuzi zaś z niecierpliwością oczekiwali przybycia statku *Hermione*.

Według wiadomości z Aten z 28-go sierpnia, najważniejszym wypadkiem ostatniego tygodnia, było schwytanie bogatej osoby przez rozbójników, o dwie mile francuzkie od tego miasta. Ponieważ w sierpniu, wrześniu i październiku, najłatwiej opłacane bywają podatki, skarb obecnie jest w kwitnącym stanie, który szczęśliwie się różni od poprzedniego wycieńczenia. Zgromadzenie narodowe miało się zebrać na posiedzenia w końcu pierwszej połowy września. Przerwanie posiedzeń wiele się przyczyniło do uspokojenia kraju.

Depesza donosząca o rozwiązaniu izby pruskiej, była tu tłomaczona jako wstęp do zupełnej zmiany systemu wyborczego w Prusach i zaprowadzenia głosowania powszechnego zamiast dotychczasowych wyborów pośrednich. Są to tylko przypuszczenia, lecz powszechnie utrzymują, że p. Bismarck, będąc w Paryżu, uderzony był korzyściami, jakie przedstawia ze stanowiska rządu sposób głosowania przyjęty w państwie francuzkiem.

Madagaskar.

Tananarive, 10 Czerwca. Lud zostaje jeszcze pod wrażeniem przestrachu wzbudzonego przez zamordowanie Radamy i przez zaburzenie, które postawiło u steru rządu oligarchję, składającą się z trzydziestu oficerów howasów, a kierowaną przez ministra Rainivoninahitrimony. Jednakże zaczynają się już okazywać pewne oznaki rychłego przebudzenia się malgaszów; daje się spostrzegać głuche wzburzenie umysłów, a kilka usiłowań powstania, już, jak słychać, wykryto. Nagłe przejście od swobody prawie nieograniczonej do surowości prawdziwego absolutyzmu, nie mogło nie wzbudzić niechęci w ludzie, i nie byłoby zadziwiającem, żeby wkrótce okazały się jej skutki. Stronnictwo, które zawładnęło władzą, nie zaślepiało się wszakże co do ważności swego położenia i zamierzało, jak powiadają, zapewnić sobie przyszłość za pomocą nowego zamachu stanu. Cokolwiekbądź, energiczna postawa konsula francuzkiego, i obecność w przystani Tamatawa statku francuzkiej marynarki *Licorne*, wysłanego przez gubernatora wyspy Połączenia, usunęły wszelką obawę francuzów. Powstanie wybuchłe w imieniu zabitego króla w okręgach leżących na północ i południe od Emyrny, robiło podobno znaczne postępy i otrzymało zwycięztwo w niedawnej walce z howasami.

Królowa Rasoherina-Manżaha, którą stronnictwo będące u steru rządu trzyma w zupełnej od siebie zależności, miała być uroczyście koronowana 3-go września.

Persja.

Teheran, 5 Sierpnia. Podają tu nowe szczegóły o wzięciu Heratu, których autentyczność nie ulega wątpliwości. Emir Dost-Mohamed-Chan, zajął tę twierdzę d. 9 go miesiąca Zilhadżeh (27 maja). Od kilku tygodni głód i przestrach jaki budzi jego imię, sprowadzały mu licznych zbiegów, kiedy 26 maja, oddział 200 ludzi obleganych udał się do jego obozu, zawiadamiając go, że zbiegostwo tak osłabiło załogę, iż większa część posterunków była opuszczona. Z tego Dost-Mohamed wniósł, że nastał czas do przypuszczenia szturmu i następnego dnia z łatwością mu przyszło opanować bramy, kiedy tymczasem, Szach-Nawras-Chan, nowy książę Heratu szukał schronienia w twierdzy z 15-oma swemi krewnemi i garstką wiernych żołnierzy; ale i to ostatnie schronienie po uporczywej walce zostało zajęte, a zwyciężeni okuci w łańcuchy, zostali wraz ze swemi rodzinami odprowadzeni do Kabulu. Miasto zostało zostawione na łaskę żołnierzy. Rabunek trwał od rana aż do czasu na dwie godziny przed zachodem słońca. Przeszło dwieście osób podejrzanych o schowanie pieniędzy, męczono na torturach i wiele z nich nie uniknęło śmierci, pomimo najzupełniejszych wyznań. Dost-Mohamedowi przeznaczone było pogrzebać się w tym trjumfie. Zaledwie dwanaście dni upłynęło od zajęcia miasta, kiedy uczuł zbliżenie się końca życia i choroby na którą oddawna cierpiał. Natenczas przywołał swych synów, synowców i główniejszych dowódców swej armji i w przytomności wszystkich włożył na głowę najstarszego swego syna, Szyr-Ali-Chana, własny swój turban. Doręczył mu także swą szablę, swą koszulkę stalową, swój kask, swój Koran, swego bojowego konia i rozkazał wszystkim obecnym uznać go za monarchę i słuchać jakby jego samego, grożąc przekleństwem i gniewem bożym tym, którzyby wahali się być mu posłusznymi. W kilka chwil po tym obrzędzie, nacechowanym piętnem wschodniej wielkości, Dost-Mohamed skonał. Wszyscy książęta jak się zdaje zastosowali się do jego ostatniej woli, z wyjątkiem jednego z jego synów, który myślał poprzeć swój opór, oddziałem z trzech tysięcy ludzi, oddanym pod jego dowództwo; lecz Szyr-Ali-Chan nie pozostawił mu czasu do wszczęcia buntu i bezzwłocznie na swą stronę zjednał dowódców tego oddziału. Kurjer który przywiózł te wiadomości, zapewnia, że cholera panuje w Kandaharze i że liczba jej ofiar przenosi 14,000 ludzi; lecz zdaje się, że wiadomość ta jest przesadzona, ludność bowiem Kandaharu nie dochodzi 30,000 mieszkańców.

WIADOMOŚCI TELEGRAFICZNE.

Paryż, 8 Września. Patrie powiada: Donoszą nam z Madagaskaru drogą nadzwyczajną, co następuje: Statek *Mascaraignes*, który odpłynął z Tamatawy i d. 6 sierpnia przybił do brzegu w St. Paul, przywiózł następujące wiadomości: Stronnictwa nieprzyjacielskie ciągle zajmują groźne stanowisko względem siebie w stolicy Howasów; głównodowodzący codziennie otrzymuje posiłki z prowincij, które się okazują niedostatecznemi. W starciu d. 13 lipca, 4,000 Howasow zostało zabitych; nieprzyjaciele tym są groźniejsi, iż się składają z Sakalawów i Howasów pragnących pomścić się za Radamę II, o którym mówią, że jest jeszcze przy życiu. Co chwila spodziewają się wkroczenia do stolicy, któreby zadecydowało o losie stronnictwa Howasów. Nieprzyjaciele znajmują stanowisko odległe od Tananariwy tylko o półtora dnia drogi, na zachodnio-północno-zachodzie. Pagórki w okolicach są zajęte przez Sakalawów. Wszelkie bydło pędzone ze stolicy jest zabierane.

Paryż, 8 Września. Wyjazd Cesarza do Biarritz jest oznaczony na czwartek. Cesarz opuści Paryż w porze rannej.

Paryż, 8 Września. Czytamy w *Patrie*: Książę Metternich, który się miał udać po kongresie frankfurckim do swych dóbr, jest spodziewany dziś wieczorem w Paryżu. Utrzymują, że ambasador austrjacki otrzyma posłuchanie u Cesarza francuzów, przed wyjazdem tego ostatniego do Biarritz.

Bukarest, 4 Września. Dziennik ministerjalny *Buciumul* umieszcza znów artykuł dotyczący nowego prawa wyborczego na podstawie ogólnego głosowania i radzi nie przedstawiać takowego izbom, któreby go odrzuciły, lecz niezwłocznie nadać go i wprowadzić w wykonanie.

Londyn, 8 Września. Podług wiadomości z Nowego-Jorku z 29-go sierpnia, związkowi zabrali skonfederowanym 100,000 wańtuchów bawełny.

Nowy-Jork, 29 Sierpnia. Wiadomość o zburzeniu twierdzy Sumter została potwierdzoną urzędownie. Skonfederowani prawdopodobnie usuną się z Chattanooga i z Tennessee. *New-York-Times* żąda, aby się przysposobiono do wojny z Francją.

Madryt, 6 Września. Zgromadzenie stronnictwa progressistów zostało odroczone, z powodu, iż komitet nie uzyskał dotąd przystąpienia kilku prowincij. Sądzą, że wstrzymanie się od wyborów będzie powszechne.

Berlin, 7 Września. Kreuzzeitung oznajmia, że rząd wykona swą powinność, stosownie do wypadku wyborów, i sądzi, że z krokiem tym zostaną wyczerpnięte wszystkie uprzedzające środki rządu i wszelkie usiłowania gabinetu w obec teraźniejszych zabiegów konstytucyjnych, i że w razie trwałego oporu ze strony demokracji, załatwienie nastąpi w sposób energiczniejszy.

Berlin, 7 Września. Nord deutsche Allgemeine Zeitung donosi, że władze prowincjonalne otrzymały przed kilku dniami polecenia, celem przygotowania wyborów, na zasadzie istniejących rozporządzeń.

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

— Wczorajszy dzień był na pół pogodny; pierwsza połowa dnia pogodna, druga na pół pogodna, z rana mgła lekka. Średnia temperatura dnia jest $12^3/_{10}$,—największe ciepło po południu $18^3/_5$,—najmniejsze w nocy $8^1/_5$ stopni Réaumura. Barometr opadał,—średnia jego wysokość jest 753,79 milimetrów. Cały dzień panował wiatr słaby północno-zachodni, wieczorem zmienił się na wschodni. Elektryczność 12 stopni. Na słońcu żadnej plamy.

— Dnia 28 Lipca r. b., z niewyśledzonej przyczyny wszczęły się dwa pożary, skutkiem których uległo zniszczeniu: we wsi Zembów, powiecie Lipnowskim, spichrz i stodoła, ubezpieczone na rs. 970, oraz rozmaite ruchomości wartujące 200 rs.;—i we wsi Lisów, gminie Ciemierów, pow. Konińskim: sześć domów mieszkalnych, pięć stodół i dwie obory, ubezpieczone na rs. 540, z rozmaitemi ruchomościami wartującemi przeszło 740 rs.

— Mikołaj Heba, owczarz z folwarku Frankopol, gminy Ćmielów, powiatu Opatowskiego, dnia 30 Lipca r. b. wydobywając obręcz żelazną ze studni, przypadkowo wpadł do takowej i razem ze swym służącym, usiłującym wyratować go, utonął.

— Dnia 31 Lipca r. b., Maciej Jankowski, lat 68 liczący, pastuch ze wsi Kalisk, gminy Wilczogóra, powiatu Konińskiego, pasąc bydło na łąkach, dostał konwulsji, i wpadłszy do rowu napełnionego wodą, życie zakończył.— Wojciech Pizań, lat 17 liczący, włościanin ze wsi Zdzytowice, gminy Strużа, powiatu Zamojskiego, uderzony przez konia kopytem, na miejscu żyć przestał.

— Układy prowadzone od r. 1845 pomiędzy rządami hannowerskim i bremeńskim, w przedmiocie zabopólnych usiłowań w celu pogłębienia koryta rzek Wezery, zostały nareszcie pomyślnie ukończone. Pierwotny plan, który na tem zależał, ażeby zbudować kanał wchodzący do pomienionej rzeki, na co potrzebny był kapitał 900,000 tal., został zaniechany. Odkąd zaczęto budować drogę żelazną pomiędzy Bremą a Bremenhaven, porzucono dawny zamiar uprzystępnienia, wyżej niż dotąd, rzeki Wezery dla okrętów morskich, głównie zaś dla parostatków wielkich rozmiarów; obecnie zaś, z powodu coraz większego zamulania tej rzeki piaskiem, postanowiono uczynić ją spławną dla statków rzecznych. Za ministerstwa Borries'a, wszelkie usiłowania rządu bremeńskiego dla porozumienia się w tym względzie z rządem hannowerskim, nie doprowadziły do żadnego rezultatu. Z objęciem steru rządu hannowerskiego przez gabinet Hammersteina, dawne przyjazne pomiędzy obu państwami stosunki zostały przywrócone, do czego przyczynił się najbardziej nowy prezes gabinetu hannowerskiego. Już tej wiosny porozumiano się stanowczo w kwestji uspławnienia Wezery, a obecnie zawarty został w tym względzie traktat. Roboty rozłożone będą na trzy lata.

— Paryzki ogród aklimatyzacji, otrzymał w lutym od zoologicznego cesarskiego towarzystwa aklimatyzacji, 5 gramów nasienia czyli jajeczek nowego jedwabnika dębowego Japońskiego, zwanego *yama-mai*, co znaczy *jedwabnik górny*. Jajeczka te przysłał p. Eugenjusz Simon. Lęg rozpoczął się 22 marca a skończył się 16 kwietnia. Jedwabniki były żywione liśćmi zwykłego dębu, rosnącego w lasku Bulońskim (*quercus pedunculata*). Pięć gramów wydały 83 jedwabników, z których otrzymano 77 kokonów. Jedwabniki zaczęły się oprzędać 1 czerwca, a ostatni kokon otrzymany został 25 czerwca. Z dwunastu kokonów rozwinięto jedwab, i otrzymano dwa gramy surowego jedwabiu, który złożono paryzkiej akademji nauk. Z kokonów jedwabnika *yama-mai* rozwija się jedwab z taką łatwością jak z kokonów jedwabnika morwowego i obydwa prawie toż samo wydają; trzeba 12 do 14 kilogramów kokonów tak jednych jak i drugich, dla otrzymania 1-go kilogramu jedwabiu, który od jedwabników dębowych może niema takiego lustru jak od jedwabników morwowych, ale jest mocniejszy i grubszy. Chodowla jedwabników japonskich wymaga 50 do 60 dni od ich wylężenia do chwili rozpoczęcia oprzędów; potrzebują one około ośmiu dni do zwinięcia kokonu, a dopiero w 30 do 35 dni wykluwa się z poczwarki motyl. Składanie jajek następuje w cztery dni po wyjściu motyla. Towarzystwo aklimatyzacji, które rozdało różnym osobom jajeczka, zebrało większą, część (95) otrzymanych z nich kokonów, w ogrodzie w lasku Bulońskim, ażeby zapewnić nowy zbiór nasienia i uniknąć niestosunkowości samców i samic, co się często zdarza i przeszkadza zapłodnieniu. Z tej liczby przeszło 20 kokonów złożył marszałek Vaillant, który przesłał zarazem towarzystwu kilka ciekawych szczegółów o ich hodowli, osobiście się nią zajmując. Tym sposobem ogród aklimatyzacyjny będzie mógł rozpowszechnić te jedwabniki.

— W roku 1848 zostało założone w Bostonie kolegium żeńsko-medyczne (*New England female medical College*), które weszło w regularne życie od 1850 r. Przyjmują do niego corocznie cztery do sześciu kobiet; rząd stanu Masachusett wszelkiemi siłami wspiera tę instytucję i swoim kosztem utrzymuje tam kandydatki. Szpital przyłączony do tego kolegium, założony przed trzema laty, wyłącznie przeznaczony jest na choroby kobiece i dziecinne. Czterech profesorów, mających sławę w Stanach Zjednoczonych wykłada tam teorję, praktykę medyczną, terapję, chemję, anatomję, chirurgję, fizjologję i higienę. Kobieta, mająca także tytuł profesora wtajemnicza uczennice w praktykę akuszeryjną i choroby dziecinne; inna kobieta, przewodnicząca pracom anatomicznym, wykłada anatomję, przedstawia jej okazy i prezyduje przy sekcjach.

— Z Medjolanu donoszą, że jednocześnie kiedy w pałacu Brera otwarta została wystawa powszechna sztuk pięknych, administracja katedry Medjolańskiej wystawiła na widok publiczny, w osobnem podwórzu pałacu arcybiskupiego, dwadzieścia sześć posągów z marmuru Gandolijskiego, których wykonanie w 1861 r. powierzone było takiejże liczbie rzeźbiarzy w Medjolanie. Administracja zasługuje na prawdziwe podziękowanie za wystawienie tak tych posągów, jak i czterech płaskorzeźb do ołtarzy na wystawie w pałacu Brera, wykonanych przez sławnych profesorów pp. Tantardini, Magni, Strazza i Francaroli. Z pomiędzy dwudziestu sześciu posągów, najmniej połowa jest arcydziełami sztuki. Św. Agnieszka p. Argenti i święci pp. Biolla, Bottinelli, Corti, Bellora, Selleroli i Boninsegna, nie wymieniając innych, tak pod względem całości, jak i szczegółów, zasługują na szczególną uwagę. Święty Asterjusz Bernasconiego przynosi mu prawdziwy zaszczyt, poprawnością i prawdą przebijającą się w wykonaniu. Administracja katedry powierzyła wykonanie dwóch posągów w olbrzymich rozmiarach Mojżesza i Aarona, dwóm mistrzom medjolańskim i Antoniemu Tantardini i Janowi Strazza. Mojżesz będzie zrobiony według przepysznego modelu który znajdował się na wystawie we Florencji i w Londynie; o posągu Aarona wątpić nie można, skoro go ma wykonać Strazza.

— Na zgromadzeniu astronomów, które odbyło się w Hildelbergu 27-go, 28-go i 29-go z. m., znajdowało się około 25 astronomów, a w tej liczbie pp. Argelander, Struve, Zech, Bruhns, Schönfeld, Förster i Mädler. Odczytano rozmaite traktaty naukowe, oraz roztrząsano kwestje astronomiczne i ustawę przyszłego towarzystwa astronomicznego.

WIADOMOŚCI LITERACKIE.

— Wspominaliśmy o wyjściu z druku dwóch pierwszych zeszytów dzieła czeskiego, pod tytułem: *Diejepis narodu czeskeho pro cztenarze każdeho stavu. Wyprawuje J. Maly. 1 a 2 seszit. W Praze 1863, tisk a naklad Jaroslawa Pospiszila* („Dzieje narodu czeskiego, dla czytelników każdego stanu, opowiedział J. Maly. 1-szy i 2-gi zeszyt. W Pradze, druk i nakład Jarosł. Pospiszila").

Już przed 18-tu laty autor niniejszego dzieła wydał *Prostonarodni diejepis czeske zemie*, a powodzenie jakie ta praca miała, świadczyło, że p. Maly uczynił zadosyć wymaganiom tak owych czasów, jak i ówczesnego stanu oświaty tej klasy narodu, dla której takowa była przeznaczona. Lecz odtąd do dni naszych okoliczności znacznie się w Czechach zmieniły: naród czeski uczynił znakomite pod wszystkiemi względami postępy, a zarazem postąpiła i sama nauka. Czuć się dawała potrzeba dzieła traktującego dzieje czeskie popularnie, lecz zarazem odpowiednio duchowi czasu, a tej to potrzebie nowe dzieło p. Malego czyni zadosyć.

Od dzieła popularnego nikt nie powinien żądać nowych poglądów: dość jeżeli praca taka zaznajomi czytelników, w sposób zrozumiały i zajmujący, z rezultatami najnowszych badań. Pod tym względem p. Maly uczynił zadosyć wymaganiom naszych czasów: dzieło niniejsze, znajomiąc czytelników z rezultatami nowszej krytyki historycznej, stawia ich możności poznania, nie tylko dziejów narodu czeskiego, lecz i związku takowych z jednoczesnym rozwojem dziejów powszechnych. Praca przeto p. Malego jest tem bardziej nauczająca, że prowadzi do porównań dziejów czeskich z dziejami obcemi i do powzięcia wyobrażenia o organizmie rozwoju społecznego.

Jakkolwiek p. Maly swem dziełem nie zbogaca dziejów czeskich żadnemi nowemi faktami, pomimo to w uwagach swych kroczy tu i owdzie własną drogą, a na nie jeden wypadek rzuca nowe światło. Zapatruje się on nieraz na dzieje tak powszechne, jak i czeskie, z własnego stanowiska, nieoglądając się na cudze zdanie. Tak np. o Przemysławie Otakarze II, p. Maly wypowada pod niektóremi względami sąd daleko ostrzejszy, niż to dotąd w dziełach traktujących historję czeską miewało miejsce.

Autor stara się utrzymać wszędzie, gdzie tylko natrafia się możność, na stanowisku objektywnym, co mu nie przeszkadza do okazania, wszędzie gdzie tego potrzeba, że miłuje swój kraj rodzinny; owszem, całe dzieło nacechowane jest wzniosłą miłością dla swego narodu i swego kraju, i to w sposób zdolny wzbudzić w czytelniku zapał.

Całe dzieło składać się będzie z sześciu zeszytów.

— Trajedja Szyllera *Dziewica Orleańska*, wyszła u Lukszicza w Karlowcu, w przekładzie na język chorwacki, dokonanym przez Józ. Em. Tomicza. Za przekład ten, zagrzebskie towarzystwo dramatyczne udzieliło p. Tomiczowi premium w wysokości 100 zl reń.

— Dnia 6-go b. m. w południe, pruski minister spraw wewnętrznych otworzył w Berlinie, w świetnie przyozdobionej sali narad izby panów, posiedzenia kongresu statystycznego. Na wniosek margrabiego Aquilas, biuro tymczasowe zostało uznane jako stałe. Minister spraw wewnętrznych obrany został prezesem honorowym, lecz naradami kierować będzie p. Engel, dyrektor berlińskiego biura statystycznego. Wszyscy z obcych krajów delegowani, w liczbie 89, zostali mianowani wice-prezesami honorowymi. Na referentów obrani zostali: do protokółów niemieckich pp. Böckh i Schwab, do francuzkich pp. Reymond i Boucher, a do angielskich p. Hamilton. Na pierwsze posiedzenie kongresu zgłosiło się 283 uczestników. Po ustanowieniu porządku dziennego, minister spraw wewnętrznych wezwał zgromadzonych do ukonstytuowania wydziałów i oświadczył, że Król przyjmować będzie nazajutrz, o 2-ej z południa, wszystkich członków kongresu.

— Wirtembergski minister wychowania publicznego podaje do wiadomości powszechnej, że na uniwersytecie sztutgardzkim ma być utworzony, z początkiem półrocza zimowego 1863—64, osobny fakultet nauk przyrodzonych. Dotąd katedry nauk przyrodzonych były tam, tak samo jak w większej części uniwersytetów niemieckich, połączone z fakultetem bądź filozoficznym, bądź lekarskim. Przez założenie tego nowego fakultetu, do którego wcielone zostaną katedry: matematyki i astronomji, fizyki, chemji czystej i stosowanej, mineralogji i geognozji, botaniki, zoologji i anatomji porównawczej, oraz farmakognozji, wraz z odpowiedniemi gabinetami, laboratorjami i innemi instytucjami,—nauki przyrodzone postawione będą w położeniu odpowiadającem obecnym takowych wymaganiom i zyskają centralizację ułatwiającą ich rozwój. Fakultet nauk przyrodzonych używać będzie pod wszystkiemi względami tychże samych co i inne fakultety praw i prerogatyw, głównie zaś prawa udzielania stopniów doktorskich.

— Drugi kongres międzynarodowy do popierania nauk społecznych, który odbędzie się w tym roku, mianowicie w Gandawie (od 14-go do 19-go września), cieszyć się będzie i tym razem udziałem w jego pracach, świata uczonego i wykształconego wszystkich krajów, tak, iż spodziewać się należy, że zgromadzenie będzie to również liczne jak i interesujące. Cel i zadanie tego stowarzyszenia naukowego są znane; zależą one na rozwijaniu i popieraniu nauk społecznych, na kierowaniu opinją publiczną, na wynajdywaniu środków praktycznych dla zaprowadzenia ulepszeń w prawodawstwie cywilnem i kryminalnem, na nadaniu wychowaniu publicznemu należytego kierunku, na popieraniu usiłowań na polu nauki i sztuki, na polepszeniu stanu fizycznego i moralnego klasy robotniczej, na zwiększaniu bogactwa narodowego i na szerzeniu tych wszystkich zasad, na których opiera się potęga i godność narodów. Ten szlachetny, prawdziwie humanitarny cel zasługuje na jak największe pochwały, a Belgja zdaje się krajem najstosowniejszym do odbywania tego rodzaju narad; z powodu swego położenia jeograficznego, wielkich postępów we wszystkich gałęziach wiedzy oraz różnorodności panujących tam narzeczy, Belgja zdaje się być rzeczywiście powołaną do upowszechniania pomysłów dążących do krzewienia oświaty. Zeszłoroczny, pierwszy tego rodzaju kongres, który odbył się w Brukseli, dał pomyślny początek w wykonaniu tego zadania, a nie mniejszy będzie udział w tegorocznym kongresie w Gandawie, gdzie robione są wielkie przygotowania na przyjęcie licznych gości, spodziewanych ze wszystkich krajów świata ukształconego. Obecnie donoszą z Brukseli, że na zadanie konkursowe, „O obyczajności w literaturze", wyznaczone do rozwiązania na tegoroczny kongres, nadesłano pomienionemu towarzystwu międzynarodowemu przed terminem (15 sierpnia) czternaście rozmaitych prac. Do towarzystwa tego przystąpić może każdy, kto pędzi życie nienaganne, a z żąda-

niami w tym względzie udawać się należy do p. Augusta Couvreur, sekretarza jeneralnego towarzystwa (31 Rue de la Charité, w Brukseli), lub do biura towarzystwa (46, rue de Ligne, w Brukseli). Członkowie rzeczywiści opłacają po 20 fran., a członkowie drugorzędni po 5 fran. rocznej składki.

— Pod tytułem *Uhland's Leben*, zaczęło wychodzić w Sztutgardzie, u Adolfa Körnera, dzieło p. J. Gihr'a, poświęcone pamięci pomienionego piewcy niemieckiego. Dotąd wyszedł tylko pierwszy tego dzieła zeszyt (wszystkich zeszytów będzie ośm), tak iż nie można jeszcze sądzić, czy autor zgromadzi i zestawi wszystek materjał, dotyczący Uhlanda, i czy posiada dar stworzenia żywego obrazu działalności tego poety, uczonego i polityka.

— F. Schuler-Libloy, profesor prawa w akademji prawniczej w Hermansztadzie, wydał obecnie w Wiedniu, u Braumüllera, dzieło pod tytułem: *Deutsche Rechtsgeschichte* („Dzieje prawa niemieckiego), do którego dołączone są trzy mapy historyczno-polityczne. Krytyka niemiecka odzywa się z wielkiemi pochwałami o tej pracy siedmiogrodzkiego uczonego. Mapy do tego dzieła dołączone przedstawiają: państwo Franków od 500 do 600 r., państwo Merowingów około 750 r., Niemcy pomiędzy r. 911 a 1137, tudzież około r. 1350 i podczas trzydziestoletniej wojny, jak niemniej kraje nadbaltyckie do r. 1773 i połączone kraje saskie wraz z wysuniętemi w Siedmiogrodzkiem punktami.

RYS HISTORYCZNY

działań

Dyrekcji Edukacji Narodowej, następnie Komisji Rządowej Wyznań i Oświecenia Publicznego

przez dziesięcioletni przeciąg czasu od początku r. 1818 do końca r. 1821.

Wiadomości historyczne o zakładach naukowych z tejże epoki.

(Ciąg dalszy, patrz Nr. 198).

Szkoła Wojewódzka w Kaliszu.

Gdy Stanisław Hozyusz Kardynał, Biskup Warmiński stałą posadę Jezuitom w Brunsbergu (r. 1565) zapewnił, Karnkowski Stanisław Arcybiskup Gnieźnieński, przykładem jego zachęcony, do Kalisza Zgromadzenie Jezuitów wprowadzić postanowił. Z ogromnym kosztem wspaniałe wzniósł gmachy na mieszkanie i szkoły przeznaczone, wymurował kościół, we wszystkie potrzeby opatrzył, fundusz na utrzymanie znakomity wskazał, i nową osadę w r. 1596 dnia 8 Września z największą uroczystością przy poświęceniu kościoła [1]) zaprowadził. Umieli Jezuici w krótkim nader czasie wielką pozyskać wziętość, tłumem gromadziła się młodzież, sławę nowozałożonej szkoły obszernie roznosząc. Karnkowski wśród licznych, dziś ledwie do wiary podobnych zakładów, ten nad inne polubił, niczego więc nie szczędził, by dziełu swojemu trwałość i świetność zapewnić. Obszerny od kollegium księży Jezuitów nieco oddalony wzniósł gmach, przyzwoitemi opatrzył funduszami i ukształceniu dwunastu młodzieńców szlachetnego urodzenia, a ile być może nawet i z familji założyciela pochodzących, poświęcił i pod szczególny KKs. Jezuitów dozór oddał. Wreszcie tyle dawszy dowodów przychylności nowo zaprowadzonemu Zgromadzeniu, przy schyłku życia odłączyć się od niego nie mógł, tam nawet miejsce spoczynku po zgonie dla siebie ozaczył. Po śmierci tak znakomitego dobroczyńcy, nie zbywało Jezuitom na możnych i licznych opiekunach, ciągle więc w kwitnącym stanie utrzymywali się, do tysiąca niekiedy młodzieży licząc w szkołach swoich. Po zniesieniu zakonu KKs. Jezuitów nie utraciły szkoły swojej świetności, wielu bowiem z nich stanowi nauczycielskiemu poświęceni, pierwiastkowego powołania odstępować nie chcieli. Do tego Akademja Krakowska, zwierzchni nad wszystkiemi szkołami dozór poruczony sobie mając, szczególniejszą baczność na te szkoły zwróciła. Nigdy im więc biegłych nauczycieli nie brakło, którzy sławę szkoły utrzymać zdołali. Upadek kraju gotował także upadek i szkołom. Zgromadzenie nauczycielskie mimo kilkokrotnych wizyt od rządu Pruskiego zsyłanych, bez bliższej zostawionej opieki, skutecznie działać nie mogło. Nareszcie w r. 1797 władze rządowe departamentu Kaliskiego, z Piotrkowa do niedawno prawie ze szczęten spalonego Kalisza przeniesione, najdogodniejsze pomieszczenie w obszernych gmachach po-Jezuickich dla siebie znalazły. Rugowanym nauczycielom i szkołom miejsce w podupadłym konwikcie Karnkowskim wskazano, i jeszcze dolną część jego na główną straż wojska zajęto, o którą się młodzież ocierać musiała. W takim stanie była szkoła kaliska aż ku końcowi panowania pruskiego, gdy rząd nieco więcej baczności zwracać na nią począł, umieściwszy nowych do języka niemieckiego nauczycieli. Izba Edukacyjna, w początkach zaraz urzędowania swegon, ie mogła pomimo usiłowań w nieprzyjaznych naukom czasach, do zamierzonej szkoły doprowadzić świetności. Utrzymywała się ona wprawdzie w liczbie zupełnej klas szkołom departamentowym oznaczonej, ale uczniów liczba w ciągu lat kilku rzadko dwustu dochodziła. Od r. 1816, pod zmienionem nazwiskiem Wojewódzkiej szkoły, wolnym krokiem ku swemu udoskonaleniu postępować poczęła, gdy jej nie zbywało na pomocy tak ze strony Komisji Rządowej W. R. i O. P., jako też władz miejscowych.

[1]) Gniazdowski Suffragan Gnieźnieński, poświęcał kościół pod tytułem: ś. Wojciecha i Stanisława Męczenników, Arcybiskup zaś miał kazanie.

Szkoła wydziałowa KKs. Pijarów w Piotrkowie

W jednymże prawie czasie dwa Zgromadzenia szkolne KKs. Pijarów i Jezuitów [1]) do Piotrkowa wprowadzone zostały. Pijarowie acz wcześniej nieco przybyli, walcząc jednak z niedostatkiem dla uszczuplonych niespodzianie funduszów [2]), tudzież z innemi przeszkodami, długo stałej posady w Piotrkowie zająć nie mogli. Dnia 5 Sierpnia 1673 roku uroczyście wprowadzeni, nie mieli ani uzyskać mogli pozwolenia tak Prowincjała, jako też Jenerała swego w Rzymie. Gdy jednak z czasem fundusze ich pomnażać się poczęły, Rektor Kolegium Piotrkowskiego za wstawieniem się Królowej Marji Eleonory, wdowy, po Królu Michale w Nissie w Szląsku pod ówczas bawiącej, wyjednał w Rzymie pozwolenie i aprobację fundacji Piotrkowskiej. Odtąd stałe i świetne szkoły utrzymywali Pijarzy, ani sami przeszkadzając, ani żadnej przeszkody nie doznając od szkoły tamże przez KKs. Jezuitów utrzymywanej. Po zniesieniu Zgromadzenia Jezuickiego, jedna tylko szkoła KKs. Pijarów została w Piotrkowie. Komisja Edukacyjna o utrzymanie jej troskliwa, wyznaczyła jej rocznego zasiłku 4,000 złp., lecz w r. 1780 ofiarowano Pijarom Kolegium po-Jezuickie zamiast dodatku z funduszów edukacyjnych dotąd pobieranego. Nie mogli zaraz Pijarzy korzystać z dobrodziejstwa rządu, Kolegium bowiem po-Jezuickie spalone kosztownej nader wymagało naprawy, która przy szczupłych funduszach nie tak prędko uskutecznioną być mogła. Upadek narodu, następnie wojny, jeśli na wszystkie szkoły zgubny wpływ wywierały, tem dolegliwiej szkole Piotrkowskiej czuć się dały. Utrzymywała się jednak bez przerwy, w stanie jaki okoliczności sprowadzały. Za ustaleniem pokoju wzrastać szkoła Piotrkowska poczęła, zwolna dawną świetność odzyskując.

[1]) Jezuitów wprowadził do Piotrkowa Jerzy Denhoff Opat Witowski, Proboszcz Piotrkowski w r. 1677.

[2]) Jan Gorczyński (Tribunus Novogrodiensis) zapisał 30,000 złp. na fundację Nowicjatu Piiarskiego w Krakowie. Gdy tam jednak dla różnych przyczyn zamiaru swego do skutku przywieść nie mógł, zezwolił na założenie Kolegium KKs. Pijarów w Piotrkowie z funduszu przezeń danego. Zaledwie Pijarzy do Piotrkowa w r. 1673 wprowadzeni zostali, gdy za summę Gorczyńskiego kupiono kamienicę w Krakowie i na Kolegium Pijarskie przeznaczono, a tak fundusz Kolegium Piotrkowskiego niespodzianie zniknął.

Szkoła wydziałowa KKs. Pijarów w Wieluniu.

Szkoły i Kolegium Pijarskie w Wieluniu, początek swój winny Albertowi z Urbanic Urbańskiemu Kasztelanowi Wieluńskiemu i małżonce jego Katarzynie z Niezabitowskich, którzy w r. 1691 na założenie i fundusz Kolegium 20,000 złp. na dobrach swoich zapisali. Rokiem pierwej obywatele Ziemi Wieluńskiej na sam początek fundacji pewną sumę przeznaczyli, Andrzej Wierusz Waliknowski plac darował, resztę sami KKs. Pijarzy szczęśliwie dokonali. Odtąd utrzymywało tu Zgromadzenie KKs. Pijarów Szkołę Gimnazjalną, w następnej lat kolei, wśród świetnego niekiedy powodzenia, wspólnym z innemi szkołami klęskom ulegającą. Komisja Rząd. W. R. i O. P. plan i stopień każdej szkole właściwy i do położenia miejsca, jako też ogólnej potrzeby zastósowany, wskazując, szkołę wieluńską w stopniu Wydziałowej mieć chciała, potrzebny jej w tym celu z ogólnego etatu edukacyjnego dodatek przeznaczając.

Szkoła podwydziałowa KKs. Bernardynów w Warcie.

W roku 1795 KKs. Bernardyni dogadzając wyraźnemu żądaniu obywateli w okolicach Warty zamieszkałych, stósownie do zalecenia Ks. Gołembowskiego Prowincjała swego, postanowili dom do klasztornych zabudowań należący, na szkołę urządzić. Jakoż w tymże roku zamiar swój do skutku przywiedli, otwierając szkołę w której, młodzież języków i nauk początki pobierając, do słuchania ich w szkołach wyższych sposobić się mogła. Za powstaniem Księstwa Warszawskiego, Izba Edukacyjna swojej pomocy Szkole Wartskiej nie odmawiała. Komisja Rząd. W. R. i O. P. oznaczywszy jej stopień Szkoły Podwydziałowej, choć szczupły fundusz jako dodatek z etatu ogólnego edukacyjnego przeznaczyła.

Szkoła wojewódzka w Lublinie.

Dzieje Szkoły Lubelskiej od wprowadzenia Jezuitów poczynają się. Czy przed tą epoką były jakowe Szkoły w Lublinie, wnioskować z pewną słusznością, lecz twierdzić nie możemy. Bernard Maciejowski Arcybiskup Gnieźnieński, będąc jeszcze Łuckim Biskupem około 1600 r. kolegium, kościół i szkoły KKs. Jezuitom wymurował, i w przyzwoite fundusze opatrzył. W tak znakomitem w owych czasach mieście, Szkoły KKs. Jezuitów dogodne okolicy i licznie gromadzącym się obywatelom, świetne być musiały. Po zniesieniu Zgromadzenia aż do r. 1780 utrzymywali Szkoły Lubelskie pozostali w miejscu Ex-Jezuici, w roku zaś wspomnionym zaprowadzone zostało Akademickie Zgromadzenie Nauczycieli w Kolegium Po-Jezuickim umieszczone, w roku 1781 Komisja Edukacyjna, oddając Kościół i Kolegium po-Jezuickie KKs. Trynitarzom, włożyła na nich obowiązek, aby dom szkólny na stósowne pomieszczenie klas i nauczycieli wyporządzili, i sposób utrzymania czterech uboższych młodzieńców w Szkole Lubelskiej obmyślili. Wola Komisji Edukacyjnej uskuteczniona, i Szkoły w odnowionym gmachu 1786 roku rozpoczęte zostały. Rząd Austrjacki przedsięwziąwszy zupełną naprawę gmachu szkólnego w r. 1808 i 1809, odjął pomieszkania nauczycielom, dając każdemu roczne w kwocie złp. 200 wynagrodzenie, dom zaś na same szkoły i potrzebne zakłady urządził. Wojna 1809 r. nie mały Szkołom uszczerbek przyniosła, gdy na potrzeby władz rządowych gmach zajmowany, ledwie i to nie bez przeszkody na pomieszczenie sześciu klas wystarczał. W roku 1813 zajęcie domu całego na potrzebę wojska, krótkiej przerwy w dawaniu nauk było przyczyną. Lecz nie długo za staraniem Komisji Rząd. W. R. i O. P, z niemałym kosztem gmach naprawiony, dogodniejszym jeszcze niż pierwej stał się na umieszczenie Szkoły Wojewódzkiej, która od czasu ustalonego pokoju wzrastać nie przestaje.

(dalszy ciąg nastąpi).

TEATRA w WARSZAWIE.

Wielki Teatr. — Dziś we Czwartek, d. 10 Września, ośmdziesiąty trzeci raz opera w 4ch aktach, słowa Włodzimierza Wolskiego, muzyka Stanisława Moniuszki: **Halka**, odśpiewana przez pp. *Troschla*, *Chodowiecką*, *Ziołkowskiego*, *Kozieradzkiego*, *Gruszczyńską*, *Dobrskiego*, *Jędrzejewskiego*, *Lucasa*, *Mystkowskiego*, oraz tańce układu Romana Turczynowicza, wykonane przez pp. *Kowalską*, *Anielę Piotrowską*, *Dylewską*, *Józefę Oliwińską*, *Tyszczynko*, *Helenę Ropiel*, *Puchalskiego*, *Owerlę*, *Kwiatkowskiego*, *Rządcę*, *Filipowicza*, *Konstantego Turczynowicza*, *Kuhnego*, i corps de balet.

Cena miejsc.

	rsr.	k.	na abo		rsr.	k.	na abo
Loża 1go piętra	4	50	10	Amfiteatr 2go pięt.	,,	75	$2^{1}/_{2}$
Loża parterowa	4	50	10	Krzesło w 4 pier. rz.	1	20	$2^{1}/_{2}$
Loża 2go piętra	3	60	10	dto ,, drugich.	1	5	$2^{1}/_{2}$
Loża Galerjowa	2	25	10	dto w nast. i bocz.	,,	90	$2^{1}/_{2}$
Amfiteatr 1go piętra w 6ciu pier. rzę.	1	5	$2^{1}/_{2}$	Galerja, miej. num.	,,	$52^{1}/_{2}$	,,
w następnych.	,,	90	$2^{1}/_{2}$	Galerja, miej. nien.	,,	45	,,
				Paradyz	,,	$22^{1}/_{2}$	,,

Zacznie się o godzinie 6

Przyjechali do Warszawy.

Rzeczywisty Radca Stanu Bogolubow Główny doktór Szpitala Ujazdowskiego z Petersburga; Jenerał Major Opperman z Iwangorodu.

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

z dnia 9 Września

Monety	żądano rs.	żądano kop.	płacono rsr	płacono kop.
Pół Imperjały Rossyjskie.	—	—	—	—
Dukaty Holenderskie nowe w[illegible]	—	—		
Papiery.				
Obligi Skar. za 100 rs. (oprócz kuponu)	80	$78^{1}/_{3}$	—	—
Listy Zast. IIIgo okresu serja 1 i 2 (oprócz kuponu) za 15 rs.	14	61	14	58
ditto Serja II.				
Akcje Głównego Towarzystwa Rossyjskiego dróg żelaznych.	—	—	—	
Obligi współki Żeglugi P[illegible] w Królestwie Pols. po rs. 75.	—	—	—	—
Akcje Współki Żeglugi Parowej po rs. 100	—	—	—	—
Akcje Drogi Żelaznej Warszawsko Bydgoskiej po rs. 100	—	—	—	—
ditto	84	50	84	—
Akcje Drogi Żel. W[illegible]	—	—		—
Weksle.				
Berlin 100 Tal.	95	40	95	25
,, 150 Tal.	—	—	—	—
Gdańsk 100 Tal	—	—	—	—
,, 150 Tal	—	—	—	—
Hamburg 300 BMk. 2 ,,	144	45	—	—
Londyn 1 F. St.	6	42	—	—
Moskwa 100 Rs 1	99	25	—	—
Petersburg 100 Rs	99	33	—	—
,, 100 Rs 3	—	—	—	—
Paryż 300 Fr 2 M	76	65	—	—
,, 300 Fr. M.	—	—	—	—
Wiedeń 150 Zł. M.	85	80	—	—

Wartość kuponu bieżącego od obligów Skarb. rs. 1 k. $76^{2}/_{3}$
,, do Listów Zastawn: IIIgo Okresu k. $12^{5}/_{8}$

KURSA TELEGRAFICZNE.

z Berlina z dnia 9 Września

	żądają	płacą
5ta Pożyczka Rossyjska		$89^{1}/_{2}$
6ta ,,		97
Obligacje Skarbowe 4%		78
Listy zastawne 4%		$91^{1}/_{2}$
Bilety Banku Rosyjskiego		$94^{1}/_{2}$
Weksle na Warszawę		$94^{1}/_{8}$
,, Petersburg 3 tygodniowy		$104^{3}/_{8}$
,, Londyn 3 miesięczny		—
,, Paryż 2 ,,		—
,, Hamburg 2 ,,		
,, Wiedeń 2 ,,		$89^{3}/_{8}$
Żyto na targu		
,, na dostawę późniejszą		$40^{1}/_{4}$
z Paryża.		
Renta 3%		68 80
Akcje kredytu ruchom.		1185

Liverpool, 8 *Września*. Dziś sprzedano 20,000 wańtuchów bawełny; ceny się wznoszą.

OBWIESZCZENIA SĄDOWE I ADMINISTRACYJNE.

UWIADOMIENIA

(N. D. 3107) *Komisja Rządowa Przychodów i Skarbu.*

Z powodu, ze dowód b. Komisji Centralnej Likwidacyjnej Królestwa Nr. 2269 dla Borowicza Łukasza Ekspedytora stacji pocztowej Tarnogród za wydatki przez Rząd b Księztwa Warszawskiego upoważnione na złp. 125 wystawiony, według raportu Rządu Gubernialnego Lubelskiego, z dnia 22 Kwietnia (4 Maja) r. b. Nr. 27543 przypadkowo w biurze jego zaginął, przeto Komisja Rządowa Przychodow i Skarbu, stosownie do Postanowienia Rady Administracyjnej Królestwa z dnia 16 Lutego 1828 r. i 19 Kwietnia (1 Maja) 1832 r. wzywa osobę w którejby posiadaniu ów dowód znajdował się, ażeby z takowym w przeciągu 6ciu miesięcy od daty niniejszego obwieszczenia do tejże Komisji Rządowej przy ulicy Rymarskiej pod Nr. 744 posiedzenia swe odbywającej zgłosiła się i służące sobie prawo do posiadania onego usprawiedliwiła, w przeciwnym bowiem razie, po upływie oznaczonego tu terminu z pretensją o dowód w mowie będący oddaloną i duplikat na rzecz dotąd wiadomą właściciela wystawiony zostanie.

Warszawa d. 27 Maja (8 Czerwca) 1863 r.

Dyrektor Wydziału,
Rzeczywisty Radca Stanu, Janiszowski.
Naczelnik Kancelarji, Ankiewicz.

(N. D. 4232) *Rząd Gubernialny Płocki.*

Wzywa Michała Grapalin, wyrobnika, lat 30, mającego ze wsi Zduny Gminy Dzierżno wraz z żoną Justyną w miesiącu Wrześniu 1861 r. zbiegłego, aby w ciągu 6 tygodni zgłosił się do najbliższego urzędu policyjnego i bytność swą zameldował, gdyż po upływie tego czasu za nieobecnego w kraju uważanym będzie i z nim stosownie do art 340 i 341 Kodeksu Kar Głównych i Poprawczych postąpionem zostanie.

Płock d. 19 (31) Sierpnia 1863 r.

Za Gubernatora Cywilnego
Radca Gubernialny, Krokowski.
Naczelnik Kancelarji, w z. Kuscciński.

(N. D. 4027) *Naczelnik Kancelarji Komitetu Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego*

Po wyszłym ze służby Komitetu Towarzystwa Kredy: Ziems: w roku 1848 Michale Kisilnickim, pozostał się fundusz w kwocie rub.i srebrem 33 kop 54 i pół przez rozmaitych wierzycieli, i w rozmaitych epokach aresztami obłożony, a z powodu niezgłaszania się tychże dotychczas nie wypłacony. Osoby zatem interesowane, po odbiór pomienionej kwoty, z prawomocnemi wyrokami, w ciągu miesięcy 6 z głosić się zechcą, w razie albowiem przeciwnym należność powyższa do Depozytu Banku Polskiego przelaną będzie.

Warszawa dnia 8 (20) Sierpnia 1863 r.

Sulikowski.

(N. D. 4285) *Syndycy tymczasowi masy upadłości Leuki Wolfa Koernera.*

Na skutek art 502 K H. wzywają wszystkich interesowanych mających jakie wierzytelności lub pretensji do rzeczonej masy, aby dowody ich należności usprawiedliwiające złożyli W. Grabowskiemu Sędziemu Trybunału Handlowego Komisarzowi tej masy na ręce W. Andrychewicza Pisarza Trybunału Handlowego w Warszawie pod N. 549, a to bądź osobiście, bądź przez swych pełnomocników w przeciągu dni 40 od daty niniejszego ogłoszenia.

Teodor Łącki.
Samuel Farbsztejn.

OBWIESZCZENIA SPADKOWE.

(N.D. 2582) *Pisarz Kancelarji Ziemiańskiej Gubernii Płockiej.*

Z powodu nastąpionej śmierci:

1. Józefa Deniszewicza wierzyciela sumy zł. 14,666 gr. 20 i złp. 23,420 gr. 19 w dziale IV. pod Nr. 5 i 8 na dobrach Goławinie z Ogu Płockiego scieśnienia w dziale III. pod Nr. 3 sum złp. 83,000 i złp. 3,526 gr. 15 pod Nr. 13 i 14 w dziale IV. na dobrach Dombruskuz Ogu Płockiego ubezpieczonych lokowanych

2. Marjana Tłuchowskiego współwłaściciela dóbr Bledzewo z przyległościami z Ogu Mławskiego.

3. Ludwika Bartłomieja 2ch imion Zboińskiego i Piotra Kłobukowskiego współwłaścicieli dóbr Gołyszewy lit. B. z Lipnowskiego, oraz tegoż Kłobukowskiego wierzyciela prawa Zastawu w dziale III. pod N. 1 i sumy 1,000 tynfów w dziale IV. pod Nr 1 na tychże dobrach lokowanych.

4. Józefa Rzeszotarskiego wierzyciela sumy złp. 3,250 w dziale IV. pod Nr. 10 na dobrach Pniewo z Ogu Mławskiego ubezpieczonej.

Otworzyły się postępowania spadkowe, do regulacji których termin na dzień 2 (14) Grudnia 1863 r. wyznaczony został, i w tym terminie strony interesowane do podpisanego w Kancelarji Ziemiańskiej zgłosić się i prawa swe udowodnić winni.

Płock dnia 26 Maja (7 Czerwca) 1863 r.

Radca Dworu, Perzanowski.

(N. D. 4261) *Pisarz Sądu Pokoju Okręgu Krasnostawskiego. Wydział Hypoteczny.*

Z powodu zaszłej śmierci Kacpra Kukawskiego wierzyciela sum czerwonych złotych 90 wagi holenderskiej i złp. 1200 na nieruchomości w mieście Krasnymstawie pod Nr. policyjnym 11 położonej w dziale IV. sub Nr. 1 zapisanych toczy się postępowanie spadkowe do uregulowania którego termin na dzień 3 (15) Marca 1864 r. w Kancelarji mej pod prekluzją wyznaczam.

Krasnystaw d. 22 Sierpnia (3 Wrześ.) 1863 r.

Szrednicki.

N. D. 4284) *Rejent Kancelarji Ziemiańskiej Gubernii Płockiej.*

Po śmierci Stanisława Gołembowskiego wierzyciela sum:

a) złp. 2700 sposobem ostrzeżenia w IV. 11 2 a b c

b) złp. 5163 gr. 15 z większej sumy złp. 6000 w tymże dziale od Nr. 3 tudzież współwierzyciela sum złp 33975 w dziale IV. ad Nr 2 a b c i ad N. 11. złp. 55062 gr. 21 z większej sumy złp. 67062 gr. 21 w dziale IV. pod Nr. 13 przez zastrzeżenie i wszystkich na dobrach Zarzyce w Ogu Mławskim położonych zabezpieczonych, toczy się postępowanie spadkowe, do zamknięcia którego przeznaczony został termin prekluzyjny w Kancelarji podpisanego Rejenta na dzień 8 (20) Marca 1864 r.

Płock d. 21 Sierpnia (2 Września) 1863 r.

Wołowski.

LICYTACJE I SPRZEDAŻE PUBLICZNE.

(N. D. 4286) *Bank Polski.*

Podaje do wiadomości powszechnej że ogłoszona w dniu 2 (14) Sierpnia r. b. Nr. 18668 przeż Bank licytacja, przez opieczętowane deklaracje, na dostawę ciernia dla zakładu Warzelni Soli w Ciechocinku odbyć się mająca w dniu 1 (13) Września r. b. z powodu przypadającego w dniu tym święta odbędzie się w Sali posiedzeń Banku Polskiego nie w tym dniu, ale w dniu 5 (17) Września r. b. o godzinie 12 w południe podług ogłoszonych warunków.

Warszawa d. 28 Sierpnia (9 Wrześ.) 1863 r.

Vice Prezes Rzeczywisty Radca Stanu
(podp.) Szemioth.
za Naczelnika Kancelarji, Makulec.

(N. D. 4011) *Komisja Rządowa Przychodów i Skarbu.*

Podaje do wiadomości publicznej, że w dniu 19 Września (1 Października) r. b. odbędzie się w biurze jej w Warszawie pod liczbą 744 przy ulicy Rymarskiej, licytacja in plus przez opieczętowane deklaracje, na sprzedaż ryczałtem soli kamiennej beczkowej, około pudów 32,000, z trzech Magazynów Solnych, lecz z każdego Magazynu oddzielnie, jako to:

a) w Górze Gubernii Warszawskiej, szybikowej około	pudów	5,700
zielonej około	,,	4,600
razem około	pudów	10,300
b) w Wyszkowie Gubernii Płockiej szybikowej około	pudów	1,500
zielonej około	,,	3,200
razem około	pudów	4,700
c) w Tykocinie. Gubernii Augustowskiej szybikowej około	pudów	14,800
zielonej około	,,	2,200
razem około	pudów	17,000

a to od cen kop. 70 za pud soli szybikowej, a kop. 60 za pud soli zielonej.

Podający deklarację złożyć winien do depozytu Kasy Głównej Królestwa, lub w Banku Polskim Vadium odpowiednie 1/5 części szacunku soli, to jest na sól:

z Magazynu Góra rs. 1,360
,, ,, Wyszków ,, 600
,, ,, Tykocin ,, 2,340

a to w gotowiźnie albo w Listach Zastawnych z należnemi kuponami, lub też w innych papierach publicznych na kaucję przyjmowanych, i kwit do deklaracji w kopercie opieczętowanej dołączyć vadium to nieutrzymujący się przy licytacji zwrócone sobie mieć będzie, utrzymującego się zaś zostanie w Skarbie do czasu, zabrania soli sprzedaży.

Szczegółowe warunki do licytacji w biurze Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu w Wydziale Dochodów Niestałych każdego dnia przejrzane być mogą.

Składać się mające deklaracje według niżej wymienionego wzoru na piśmie, przyjmowane będą przez przewodniczącego licytacji, w Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu do d. 19 Września (1 Października) r. b. do godziny 12ej w południe, a rozpieczętowanie ich o godzinie w pół do 1ej nastąpi.

Na kopercie deklaracji, oprócz adresu: „do Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu„ domieszczone być powinny następujące wyrazy:

„Deklaracja na zakupienie soli z Magazynu Solnego".

(wymienić nazwisko Magazynu).

Wzór do deklaracji.

W skutek ogłoszenia Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu z dnia załączając w oryginale kwit Kasy Głównej Królestwa vel Banku Polskiego na złożone vadium w sumie rs. (wypisać literami) podaję niniejszą deklaracją, że obowiązuję się zakupić ryczałtem sól Skarbową z Magazynu Solnego (wymienić nazwisko Magazynu) po cenach (cenę podaną za pud każdego gatunku soli, wypisać liczbami i literami) i pod warunkami przez Komisję Rządową Przychodów i Skarbu ułożonemi, którym się poddaję w zupełności.

Stałe moje zamieszkanie jest w pisałem w dnia mca i roku.

(Poczem wyraźnie podpisać imię i nazwisko)

Deklaracja w tym sposobie złożona, obowiązuje w zupełności konkurenta zaraz od chwili jej otwarcia, tak jak gdyby podpisał sam kontrakt Skarb zaś obowiązuje w tenczas, gdy odbyta licytacja zatwiardzoną zostanie.

Nakoniec zastrzega się, że deklaracje inaczej nie podług tego wzoru pisane, jako też w arunkowe, uważane będą za nieważne.

Warszawa dnia 24 Lipca (5 Sierpnia) 1863 r.

Z polecenia,
Dyrektora Głównego Prezydującego,
Rzeczywisty Radca Stanu, Muszyński.
Dyrektor Kancelarji,
Radca Stanu, Parzelski.

(N D. 4228) *Rząd Gubernialny Warszawski.*

Podaje do wiadomości osób interesowanych ż w dniu 25 Września (7 Października) r. b. o godzinie 11 z rana w biurze Rządu Gubernialnego Warszawskiego odbywać się będzie licytacja na entrepryzę rozwózki wyrobów z fabryk więziennych w Warszawie i Sieradzu do innych więzień w Królestwie z wyłączeniem warunków więzień Gubernii Lubelskiej przez przeciąg czasu poczynając od dnia 27 Listopada (9 Grudnia) r. b.

Licytacja przez podania głośne in minus zacznie się od ceny kop. 15 za przewózkę jednego centnara stu funtowego na milę siedmio wiorstową.

Przystępujący do licytacji złożą dowody Kasy Gubernialnej Warszawskiej na deponowane w niej vadia po rs. 300 gotowizną bądź papierami kredytowem na kaucję przyjmowanemi.

Bliższą wiadomość o warunkach tej entrepryzy powziętebyć mogą w biurze Wydziału Policji Rządu Gubernialnego w godzinach biurowych.

Warszawa d. 22 Sierpnia (3 Września) 1863 r.

Gubernator Cywilny
Radca Tajny. Łaszczyński.
Naczelnik Kancelarji Awiętochowski.

(N. D. 4215) *Rząd Gubernialny Gubernii Augustowskiej.*

Z powodu zpełzłej bez skutku w drugim terminie licytacji na dostawę żywności do więzienia Łomżyńskiego przez ciąg roku jednego od dnia 19 Września (1 Października) 1863 r. do ostatniego Września 1864 r. od ceny podwyższonej po kop. $6^{1}/_{2}$ za jednodzienną porcję żywnośc więźnia.

Rząd Gubernialny z odwołaniem się de obwieszczenia swego z dnia 16 (28) Maja r. b. Nr. 6702 zamieszczonego w Dzienniku Powszechnym Nr. 124, 127, i 133, oraz w Dzienniku Gubernialnym Nr. 22, 23, i 24, podaje do powszechnej wiadomości, iż w dniu 9 (21) Września r. b. o godzinie 2ej po południu odbywać się będzie w biurze Rządu Gubernialnego, w trzecim terminie na tych samych co poprzednio warunkach głośna in minus licytacja na dostawę żywności do więzienia Łomżyńskiego na czas i od ceny wyżej wskazanej

Suwałki d. 16 (28) Sierpnia 1863 r.

Gubernator Cywilny, Korytkowski.
Naczelnik Kancelarji, Wojewódzki.

(N. D. 4260) *Rząd Gubernialny Radomski.*

Podaje do wiadomości, iż na entrepryzę oświetlania latarni astralnych miasta Radomia w czasie od włącznie dnia 19 Września (1 Października) r. b. do dnia 3 (15) Września 1864 r. w Sali Posiedzeń Rządu Gubernialnego tutejszego dnia 12 (24) Września r. b. od godziny 11ej z rana odbywać się będzie przez podanie na imię Gubernatora Cywilnego opieczętowanych deklaracji in minus licytacja od sumy rs. 3208 kop. $52^{1}/_{2}$ (wyraźniej rs. trzy tysiące dwieście ośm k. pięćdziesiąt dwie i pół.)

Pragnący przeto podjęcia się tej entrepryzy, zechcą się w czasie i miejscu powyż oznaczonym znajdować, zaopatrzeni w deklaracje wedle przepisów sporządzone i kwity na złożone w Kasie Skarbowej vadium wynoszące rs. 320 k. 85.

Warunki tej licytacji są do przejrzenia w Wydziale Wojskowo-Policyjnym Rządu Gubernialnego.

Radom d. 24 Sierpnia (5 Września) 1863 r.

p. o. Gubernatora Cywilnego, Piątkowski
Naczelnik Kancelarji, Świrski.

(N. D. 4257) *Magistrat Miasta Stołecznego Warszawy*

Podaje się do wiadomości powszechnej że w dniu 18 (30) Września r. b. o godzinie 12 w południe odbędzie się w sali posiedzeń Magistratu licytacja in minus przez opieczętowane deklaracje na urządzanie barjerek, zagród i tablic napisanych na targowisku bydlęcem przy ulicy Wołowej na Pradze położonem od sumy rs. 1323 kop. 60 wykazem kosztów objętej a do niniejszej licytacji podanym.

Mający przeto zamiar ubiegania się o powyższą entrepryzę mogą złożyć w czasie i miejscu wyżej oznaczonym na ręce p. o. Prezydenta Miasta opieczętowane deklaracje napisane podług wzoru niżej zamieszczonego a w tych wy-

raźnie literami bez skrobania poprawek i przekreśleń wypiszą jaki odstępują procent od cen wykazem kosztów objętych. Nadto do deklaracji dołączony być winien Kwit Kasy Głównej Ekonomicznej na złożone vadium w ilości rs. 140 i na koszta ogłoszenia rs. 8 ktore nieutrzymującemu się przy licytacji natychmiast zwrócone będą, deklaracje zaś takie do których vadium nie będzie złożone i kwit do nich dołączony nie zostanie przyjęte nie będą.

Inne warunki dotyczące w mowie będącej licytacji są do przejrzenia każdodziennie w wydziale Administracyjnym wyjąwszy dni świąteczne.

Wzór do deklaracji

W skutek ogłoszenia z d. podaję niniejszą deklarację, iż podejmuję się urządzenia barjerek, zagród i tablic napisowych na targogowisku bydlęcem przy ulicy Wołowej na Pradze położona i odstępuję od sumy wykazów kosztów objętej na rs. 1323 kop. 60 a do niniejszej licytacji podanej procentów N. N. (wypisać wyraźnie literami) poddając się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom w warunkach licytacyjnych objętym.

Kwit na złożone vadium w ilości rs. 140 i na koszta ogłoszenia rs. 8 składam.

Stałe moje zamieszkanie jest w N. N. pisałem dnia mca 1863 r.

(podpisać imie i nazwisko)

Warszawa d. 1 Września 1863 r.

(N. D. 4229) *Magistrat Miasta Łowicza.*

Z powodu nie dojścia do skutku dla braku konkurentów licytacji w pierwszym terminie ogłoszonej zatem podaje do publicznej wiadomości że w biurze Magistratu tutejszego w obecności W. Naczelnika Powiatu lub jego Pomocnika w dniu 30 Września (12 Października) r. b. o godzinie 11 z rana odbywać się będzie in plus licytacja przez opieczętowane deklarację na 3ch letnie poczynając od dnia 1 Stycznia 1864 r. wydzierżawienie mostowego, licytacja rozpocznie się od sumy rs. 270 kop. 30 przez dotychczasowego dzierżawcę opłacanej, stawający do licytacji dołączyć winien kwit do deklaracji na złożone w kasie miejskiej vadium w 1/10części sumie licytacyjnej wyrównywające który nieutrzymującemu się przy licytacji zaraz powróconym będzie, zaś utrzymującego przybicie zatrzymanym zostanie na pewność dotrzymania warunków licytacyjnych deklaracje pisane być mają podług załączającego się wzoru bez poprawek i składane być winne na pół godziny przed terminem, później bowiem składane lub nie podług wzoru napisane przyjętemi nie będą. O innych warunkach przekonać się można w biurze Magistratu w godzinach służbowych.

Łowicz d. 21 Sierpnia (2 Września) 1863 r.

Lechowski.

Wzór do deklaracji,

W skutek ogłoszenia z dnia 21 Sierpnia (2 Września) r. b. N. 4054 podaje niniejszą deklarację iż obowiązuję się wziąść w trzechletnią dzierżawę dochód z mostowego na rzece Bzurze do Kasy miejskiej należące :o, za opłatą roczną rs. (tu wypisać wyraźnie literami sumę zaofiarowaną) poddając się wszelkim warunkom i zastrzeżeniom w warunkach licytacyjnych objętym, a mnie dostatecznie wiadomym.

Kwit Kasy N na złożone vadium w ilości rs. 27 kop. 3 załączam, stałe moje zamieszkanie w N pisałem w N dnia i roku N.

(podpisać imie i nazwisko)

(N. D. 3954) *Magistrat Miasta Hrubieszowa*

Podaję się do publicznej wiadomości iż na jednoroczne wydzierżawienie poczynając ten czas do dnia 20 Grudnia (1 Stycznia) 1863/4 dochodu pod nazwą Czopowego, odbędzie się w Magistracie tutejszym w obec W. Pomocnika Naczelnika Powiatu jako w drugiem terminie dnia 6 (18) Września r. b. licytacya in plus od dotychczasowej summy Rs. 1033 kop. 85, przez opieczętowaną deklarację podług wzoru niżéj zamieszczonego. Vadium do licytacji wynosić ma 1/10 część summy na szacunek dochodu podanej. Deklaracye przyjmowane będą w Magistracie od godziny 8 z rana do 6 z południa o innych warunkach każdego czasu tamże dowiedzieć się można.

Wzór do Deklaracyi

W skutek ogłoszenia z dnia 6 (18) Sierpnia r. b. Nr. 2129 podaję niniejszą deklarację iż obowiązuję się wziąść w jednoroczną dzierżawę mianowicie na rok 1864 licząc ten czas od dnia 20 Grudnia (1 Stycznia) 1863/4 dochód Kasy Ekonomicznej Miasta Hrubieszowa pod nazwą z Czopowego za sumę roczną rs. wyraźnie NN (wypisać literami) poddając się zresztą wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom w warunkach licytacyjnych pomieszczonym. Zaświadczenie Kasy NN. na złożone w niej Vadium wynoszące Rs. NN. wyraźnie N.N. dołączam, które w razie nieutrzymania się sam odbiorę lub o odesłanie pocztą do N.N. na mój kost upraszam. Stałe moje zamieszkanie jest w N.N. pisałem w N.N. dnia N.N. roku N.N. (podpisać imie i nazwisko).

Hrubieszow d. 6 (18) Sierpnia 1863 r.

(N. D. 4014) *Naczelnik Powiatu Gostyńskiego.*

Podaje do powszechnej wiadomości, iż w d. 3 (15) Września r. b. o godzinie 11 przed południem odbywać się będzie w 3 terminie w biurze mojem in minus licytacja, przez deklaracje opieczętowane napisane wedle wzoru zamieszczonego w dzienniku Gubernialnym Nr. 22, 23 i 24, oraz Powszechnym Nr. 118, 123, 129 z r. b. na entreprzyzę reperacji domu pocztowego z zabudowaniami w mieście Kutnie, podług anszlagu zatwierdzonego na rs. 778 kop. 38.

Przystępujący do licytacji winien złożyć przy deklaracji kwit Kasy Powiatu Gostyńskiego lub innej Rządowej na wniesione vadium w kwocie rs. 78.

Doklaracjie przyjmowsne będą tylko do godziny 11 przed południem, później składane za nieważne uznane zostaną.

Warunki licytacyjne oraz anszlag kosztów w biórze mojem przejrzane być mogą.

wKutnie d. 5 Sierpnia 1863 r.

J. Swiecimski.

(N. D. 4139) *Naczelnik Powiatu Łomżyńskiego.*

W dniu 3 (15) Września r. b. w biórze mojem poczynając od godziny 10 z rana za podaniem sekretnie opieczętowanych deklaracji, od bywać się będzie in minus licytacja na powiększenie Kościoła Parafialnego, we wsi Lipnikach, uporządkowanie go wewnętrzne, pobudowanie na nim nowej sygnaturki i rozprzestrzenienie cmentarza kościelnego anszlagowane na rs. 2815 kop. 82, a to pod warunkami w tym celu przepisanemi i złożeniem vadium 1/10 części sumie anszlagowej wyrównywającego, zastrzegając przeto że otwarcie deklaracji nastąpi o godzinie 5 z południa w powyższym terminie. Oczem interesowaną publiczność za wiadamiając, nadmieniam, że warunki i anszlagi w mem biórze w godzinach odpowiednich przejrzane być mogą.

Wzór do deklaracji.

Wskutek ogłoszenia W. Naczelnika Powiatu Łomżyńskiego z d. 9 (20) Sierpnia r. b. N. 11426, podaję niniejszą deklarację, iz podejmuję się entreprzyzy powiększenia Kościoła parafialnego we wsi Lipnikach, uporządkowania go wewnątrz, pobudowania na nim nowej sygnaturki, i rozprzestrzenienia cmentarza kościelnego za sumę rs. N. N. wyraznie N. N. wscisłem zastosowaniu się do anszlagu przez Komisję Rządową Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zatwierdzonego, poddając się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom w warunkach licytacyjnych domieszczonem. Zaświadczenie kasy N. N. na złożone w niej vadium w sumie rs N. N. przy niniejszem składam które wrazie nieutrzymania się przy licytacji sam odbiorę, lub o nadesłanie do N. N. na mój koszt upraszam.

Stałe moje zamieszkanie jest w N. N. pisałem w N. N. dnia N. miesiąca N. roku 1863

(wyraznie podpisać imie i nazwisko)

Łomża dnia 8 (20) Sierpnia 1863 r.

Radca Kolegjalny, Dębski.

(N. D. 4256) *Naczelnik Powiatu Kalwaryjskiego.*

Z powodu spełznięcia bezskutecznie drugiego terminu, podaje do powszechnej wiadomości, że na entreprzyzę wystawienia nowego domu dla sług kościelnych, w mieście Simnie, na co koszta wynoszą rs. 1361 kop. 38, oznacza się trzeci termin w biórze Powiatu na dzień 26 Wrzesnia (8 Pazdziernika) r. b. do godziny 6ej zpołudnia, każdy przeto mający chęć podjęcia się tej entreprzyzy, zechce w terminie i miejscu oznaczonem zgłosić się, gdzie po podaniu deklaracji napisanej wedle wzoru w obwieszczeniu mem z dnia 5 Maja r. b. N. 5692 wskazanego, a w numerach 110, 116, 121, niniejszego Dziennika umieszczonego i uczynieniu zadość dalszym zastrzeżeniom tamże poczynionym do licytacji przyjętym będzie.

Kalwarja d. 20 Sierpnia (1 Września) 1863 r,

Bogóski.

(N. D. 4259) *Штабъ Замосцьской Крѣпостной Артиллеріи.*

Вызываетъ желающихъ принять на себя поставку для сей Артиллеріи въ 1864 году ниже слѣдующихъ предметовъ: сала говяжьяго топленнаго 4 пуда 15 фунт. 12 зол., мыла обыкновеннаго 2 пуда 16 фун. 72 зол., дегтю чистаго 2 пуда 18 фунт. 46$^1/_2$ зол., дегтю простаго 20 пуд. 35 фунт., ворвани 9 пуд. 3 фунта 6 золот., дровъ сосновыхъ 9 вершковой длины 5 саженей 1 арш. 8 верш., ... деревянныхъ 50 штукъ, метелъ березовыхъ 500, обручей деревянныхъ 3000, втулокъ деревянныхъ 150, брусковъ на задвижкѣ 30, войлоковъ изъ коровей шерсти 8 штукъ, стекляди тонкой 3 фун., клею столярнаго 10 фунт. 48 золот., решетъ лычныхъ 2 штуки, ситъ волосянныхъ съ кожанными покрышками 2 штуки, щетокъ столовыхъ 2 штуки, нитокъ суровыхъ 1 фунтъ., холста подкладочнаго 9 вершковой широты 60 арш., валенокъ войлочныхъ 15 паръ, масла конопляннаго 11 пуд. 22 фунт. 87$^1/_4$ золот., масла деревяннаго 6 фунт., бѣлилъ Англійскихъ 21 фунт. 48 зол., вохры свѣтлой 1 пудъ 20 фунт. 20$^1/_2$ зол., лязори простой 8 ф. 57$^3/_4$ зол., лязори берлинской 6 фунт. 43 золот., мѣлу плавленнаго 1 пудъ 15 фунт. 77 зол., сажи голадской 6 пуд. 22 фунт. 30$^1/_2$ золот., сурику 1 пуд., 4 фунта 48 золот., зельберглейту 1 пуд. 4 фунт. 48 зол., горшковъ муравленныхъ въ $^1/_4$ ведра 6 штукъ, шнуру голандскаго 2 фун. 8$^1/_2$ зол., кистей малярныхъ изъ крупной щетины въ $^1/_2$ фунт. 71 шт., кистей малярныхъ изъ крупной щетины въ $^1/_4$ фунт. 71 штукъ, щетины 4 фунты 17 золниковъ, столбовъ сосновыхъ или бревенъ 7 штукъ, досокъ длиною 2 саж. 30 штукъ, равендука 64 арш., всего на 553 руб. 91$^3/_4$ коп. сер.

Торгъ назначенъ втораго (2), а переторжка четвертаго (4) числа Октября 1863 г., отъ 10 часовъ утра, въ Канцеляріи помянутаго Штаба. Торги будутъ производится изустные, но дозволяется и присылка запечатаныя объявленія, на точномъ основаніи 2 главы, 3 разряда V. книги IV части Свода Военныхъ постановленій.

Залогъ на 184 руб. 67 коп долженъ быть представленъ наканунѣ торга или переторжки, условіе поставки можна видѣть въ Канцеляріи названнаго Штаба, ежедневно кромѣ праздничныхъ и секесныхъ дней.

Кр. Замосць 22 дня 1863 года.

Полковникъ, Шнейдеръ.

(N. D.4179) *Управленіе Окружнаго Интендантства Царства Польскаго.*

По плану, утвержденному Его Императорскимъ Высочествомъ Главнокомандующимъ, о продовольствіи войскъ въ 1864 году на поставку провіанта для войскъ, разположенныхъ въ Царствѣ Польскомъ и Брестъ-Литовскѣ, назначено произвести торги: въ Управленіи Окружнаго Интендантства въ Варшавѣ на поставку хлѣба въ магазины и пункты Царства Польскаго, на время съ 1го Января 1864 по 1-е Января 1865 г. и въ Брестъ-Литовскіе магазины на періодъ съ 1-го Іюля 1864 по 1-е Іюля 1865 г., съ тѣмъ чтобы на поставку провіанта въ Брестскіе магазины, прилегающіе къ водяному сообщенію, независимо назначенныхъ въ Интендантствѣ торговъ, предварительно были произведены торги въ Кіевской Казенной палатѣ, по сосѣдству этой губерніи къ главнымъ пристанямъ, съ которыхъ обыкновенно доставляется хлѣбъ сплавомъ.

Сроки торгамъ назначены:

а) Въ Кіевской Казенной Палатѣ, торгъ 3-го, а переторжка 7-го Октября с. г, на поставку въ Брестъ-Литовскіе магазины въ потребность съ 1 Іюля 1864 по 1 Іюля 1865 года.

и б) Въ Управленіи Окружнаго Интендантства Царства Польскаго торгъ 14, а переторжка 18 Октября сего года, такъ равно во всѣ магазины и пункты Царства Польскаго въ потребность съ 1-го Января 1864 по 1-е Января 1865 г.

Торги будутъ производиться на основаніяхъ, изъясненныхъ Свода Военныхъ Постановленій Устава хозяйственнаго части IV., книги I., въ главахъ второй и шестой изустные, съ допущеніемъ и присылки запечатанныхъ объявленій. Для торговъ этихъ, согласно 724 ст.сего Устава, будутъ опредѣлены Предварительно Главнокомандующимъ войсками секретныя цѣны, пакетъ съ которыми будетъ храниться въ Интендантствѣ до совершеннаго окончанія переторжки, не распечатаннымъ; въ день же торга и переторжки пакетъ съ симицѣнами предъявляется запечатаннымъ лицамъ явившимся къ торгамъ и остается на столѣ присутствія въ виду всѣхъ въ продолженіе торга и переторжки. По окончаніи переторжки и по вскрытіи запечатанныхъ объявленій, присланныхъ къ торгамъ, пакетъ съ секретными цѣнами вскрывается въ полномъ торговомъ присутствіи и при открытыхъ дверяхъ. Послѣ сего присутствіе приступаетъ, безъ огласки къ соображенію цѣнъ, последне-состоявшихъся на торгахъ и объявленныхъ въ запечатанныхъ объявленіяхъ съ цѣнами, къ пакетѣ назначенными. Соображеніе цѣнъ, состоявшихся на торгахъ съ цѣнами секретными, будетъ сдѣлано въ самый день переторжки; только при многосложности этого соображенія будетъ допущена отсрочка въ составленіи онаго до слѣдующаго за переторжкою дня.

Если по соображенію окажется, что цѣны на переторжкѣ состоящіяся, не свыше цѣнъ, означенныхъ въ запечатанномъ пакетѣ, хотя бы то было и въ общей сложности казеннаго предпріятія и хотя бы къ торгамъ явился, или прислалъ объявленіе одинъ желающій, то подрядъ немедленно утверждается на мѣстѣ торговымъ присутсвіемъ, безъ испрошенія на то разрѣшенія. Послѣ чего никакой уже конкуренціи недопускается. Въ противномъ же случаѣ, т. е., когда последне-состоявшіеся на торгахъ цѣны окажутся выше цѣнъ утвержденныхъ, объявляется торгующимся, что подрядъ несостоялся и возвращаются залоги.

Какъ на поставку провіянта въ Брестъ-Литовскіе магазины назначаются торги вдвойнѣ, сперва въ Кіевской Казенной Палатѣ, а потомъ въ Окружномъ Интендантствѣ то утвержденіе сего подряда будетъ представлено Интендантству и на сей конецъ будутъ находиться въ оном конверты съ секретными цѣнами; Кіевская же Палата, по произведеніи у себя торговъ, безъ секретныхъ цѣнъ, увѣдомятъ о послѣдствіи торговъ Интендантство, которому увѣдомленія это оставить неразпечатаннымъ до окончанія у себя торговъ; послѣ чего, вскрывъ оное, а равно пакетъ съ секретными цѣнами, дѣлаетъ надлежащее соображеніе и объявляетъ, согласно вышеозначенному, объ утвержденіи или неутвержденіи торговъ

Залоги для обезпеченія подрядовъ, какъ мѣстной, такъ и сплавной поставокъ, опредѣляются въ наличныхъ деньгахъ и билетахъ банковъ и другихъ кредитныхъ установленій, зоконномъ къ принятію въ залогъ дозволенныхъ, на десятую часть подрядной суммы, кромѣ общественныхъ отъ дворянства поставокъ, кои, согласно 1863 сттьеа части 1 тома X. Свода Гражданскихъ Законовъ, основываются на одномъ довѣріи; въ обезпеченіе же задатковъ, которые пожелаютъ получить подрядчики, они должны представить залоги рубль за рубль, или всѣ денежные, или одну половину въ деньгахъ и денежныхъ документахъ, а другую половину въ недвижимости, съ условіемъ, чтобы залоги, обезпечивающіе поставку, отвѣчали и за залоги, которые будутъ приняты подъ задатки, и чтобы по мѣрѣ успѣха поставки и удержанія задатковъ, освобождались первоначально залоги, представленные въ недвижимости, а потомъ уже денежные.

Окружной Интендантъ объявляетъ ковсеобщему свѣденію, съ тѣмъ:

1. Чтобы лица, желающіе участвовать въ торгахъ, представляли въ Кіевскую Палату, или въ Управленіе Окружнаго Интендантства, смотря потому гдѣ назначены торги, при установленныхъ объявленіяхъ, залоги непремѣнно на канунѣ и въ дни самыхъ торговъ, до 11 часовъ утра.

2. Чтобы запечатанныя объявленія къ торгамъ подавались лично, или присылались въ тѣ мѣста, гдѣ назначены торги, съ такимъ расчетомъ, дабы они могли быть получены не позже 11 часовъ утра въ дни, назначенные для торговъ и переторжки; пакеты же, послѣ 11 часовъ полученные считаются недѣйствительными и оставляются безъ дѣйствія, какъ сказано въ статяхъ 701 и 705 час. IV. книги 1 Свода Военныхъ Постановленій.

3. Чтобы въ объявленіяхъ сихъ объяснено было: сколько въ числѣ заподряжаемой пропорціи будетъ поставлено хлѣба овиннаго приготовленія и сколько сыромолотнаго:

За провіантъ поставленный въ магазины и пункты, на основаніи Высочайше утвержденнаго положенія, при выплатѣ по магазинахъ квитанціямъ денегъ, будетъ вычитаться изъ контрактной цѣны по пяти копѣекъ отъ четверти овиннаго и десяти копѣекъ отъ четверти сыромолотнаго хлѣба, въ пользу Смотрителей магазиновъ, на пополненіе убыли и расхода, неизбѣжныхъ при храненіи провіанта.

4. Чтобы объявленія сіи сопровождались какъ законными залогами, или установленными свидѣтельствами, такъ и документами о званіи объявителя и по содержанію 1909 ст. I. части X. тома Свода Гражданскихъ Законовъ, заключали въ себѣ; а) согласіе принять подрядъ вполнѣ во всѣ магазины по Губерніи, или какой либо магазинъ на точномъ основаніи утвержденныхъ кондицій, безъ всякой перемѣны; б) цѣны, складомъ писанныя; в) мѣстопребываніе, званіе имя и фамилія объявителя, а также мѣсяцъ и число, когда писано объявленіе Надпись на пакетѣ, въ которомъ запечатано объявленіе, должна быть слѣдующая:

„Объявленіе въ Кіевскую Казенную Палату, или въ Управленіе Окружнаго Интендантства Царства Польскаго, къ торгамъ, назначеннымъ такихъ-то числъ, такого-то мѣсяца, на поставку провіанта въ магазины такой-то губерніи или такой-то магазинъ.“

5. Что желающе могутъ взять на себя поставку по Губерніи, или раздробительно, по каждому магазину, а по Царству Польскому даже и по всему Царству, если это будетъ выгодно для казны; но на поставку въ одинъ магазинъ, согласно 912 ст. части IV. книги I. Свода Военныхъ Постановленій, не можетъ быть болѣе одного поставщика,

и 6) Что по содержанію 1780 ст. части I тожа X. свода Гражданскихъ Законовъ, желающіе имѣютъ полное право, до производства торговъ составлять товарищества и торговаться противу общаго подрядчика.

При чемъ Окружной-Интендантъ предваряетъ.

а) Что кондиціи, на основаніи коихъ должны производится поставки, какъ равно вѣдомости, показывающія потребность провіанта въ каждый магазинъ и пунктъ, желающіе могутъ видѣть въ Кіевской Казенной Палатѣ и Окружномъ Интендантствѣ.

б) Что подрядчики не могутъ быть допущены къ торгамъ на тѣхъ залогахъ, которые настоящее время обезпечиваютъ принятые ими и неоконченные еще подряды и состоять неосвободными.

и в) Что участвующіе въ торгахъ, лично и посредствомъ запечатанныхъ объявленій, не должны включать съ своей стороны условій, не согласныхъ съ кондиціями; но если лица желающія оставить за собою подрядъ найдутъ въ чемъ-либо кондиціи для себя неудобными, то замѣчанія на нихъ, на основаніи 623 и 624 статей части IV. книги I Свода Военныхъ Постановленій, должны представить заблаговременно, до производства торговъ, тѣмъ мѣстамъ, гдѣ торги назначены.

Изъ этихъ замѣчаній на тѣ, которыя признаются основательными, а дѣлаемыя измѣненія непротивны существующимъ узаконеніямъ и выгодамъ казны, будетъ испрошено отъ Главнокомандующаго войсками разрѣшеніе, о которомъ своевременно объявится торговцамъ.

Г. Варшава Августа 7 дня 1863 г.

Окружной-Интендантъ,

Генералъ-Маіоръ, Хоментовскій.

Дѣлопроизводитель, Кондыревъ.

(N. D. 4281) *Pisarz Trybunału Cywilnego Gubernii Warszawskiej w Warszawie.*

Stosownie do art 682 K. P. S. wiadomo czyni, iż na żądanie Marjanny z Pileckich Trzaskowskiej Karola Trzaskowskiego, Rejenta Okręgu Kowalskiego małżonki w asystencji i za upoważnieniem tegoż czyniącej, byłej właścicielki dóbr ziemskich Łączewna, w Okręgu Kowalskim Gubernii Warszawskiej położonych i tegoż jej męża Karola Trzaskowskiego, Rejenta Okręgu Kowalskiego czyli obojga małżonków Trzaskowskich wspólnie w mieście Okręgowem Kowalu, Gubernii Warszawskiej zamieszkałych, zamieszkanie zaś prawne do tego interesu i całege postępowania subhastacyjnego u Sewetyna Majewskiego Patrona przy Trybunale tutejszym w Warszawie pod Nr. 518 obrane mających, w poszukiwaniu sum: a) rs. 1200 i rs. 450, czyli razem rs. 1650; b) rs. 1533 kop. 15; c) rs. 1635, i d) rs. 8945 kop. 91$^1/_2$, czyli Karolowi Trzaskiemu sumy ogólnej rs. 3285, a Marjannie z Pileckich Trzaskowskiej sumy rs. 10479 kop. 6$^1/_2$, z procentem 5 od 100 od dnia 12 (24) Czerwca 1858 r. liczącym się oraz kosztów egzekucyjnych od Augustyna Domaradzkiego obywatela i właściciela dobr ziemskich Łączewna, w Okręgu Kowalskim, Gubernii Warszawskiej położonych, tamże zamieszkałego, Protokółem Antoniego Mostowskiego Komornika Sądowego Okręgów Kowalskiego i Radziejowskiego w dniach 29 i 30 Grudnia 1858 r. (10 i 11 Stycznia 1859 r.) sporządzonym w drodze Sądowej przymuszonego wywłaszczenia zajętą i zaaresztowane zostały:

DOBRA ZIEMSKIE,

Łączewna, to jest wieś folwarczna Łączewna w Okręgu Kowalskim Powiecie Włocławskim, Gubernii Warszawskiej pod Okręgiem Sądu Pokoju Okręgu Kowalskiego w gminie Lubieniec parafii Przedecz położone, prawem własności do egzekwowanego dłużnika Augustyna Domaradzkiego należące i w tegoż posiadaniu zostające poszukiwaną wierzytelnością hypotecznie obciążone.

Składają się z jednego kawała gruntu żadną cudzą własnością nieprzeciętego około dziesiatyn 345 rozległości mającego, w której to przestrzeni mieszczą grunta orne klasy II. żytniej i pszennej, łąki, pastwiska, las dębowy, brzozowy i sosnowy.

Zabudowania znajdują się następujące:

1. Dom dworem zwany z bali w części w słupy i węgiel zbudowany słomą pokryty o 2ch kominach murowanych.

2. Ogród owocowo-warzywny mieszczący w sobie drzew różnego gatunku około sztuk 200, i drzewek młodych około sztuk 150 owocowych oraz krzewy, w ogrodzie tym znajduje się altanka zrujnowana, studnia, inspekta, kanał w około.

3. Kloaka w słupy zbudowana deskami kryta.

4. Piwnica z kamieni polnych.

5. Piwnica z bali ziemią opsypana.

6. Zabudowanie zbali słomą kryte, mieści w sobie kurniki, chlewy i stajnie.

7. Zabudowanie z bali słomą kryte, mieści w sobie obory i wozownie, przytem zbudowana przystawka słomą kryta na sieczkarnię.

8. W dziedzińcu studnia balami cembrowana.

9. Owczarnia z cegły palonej surówki murowana na podmurowaniu z kamieni słomą poszyta.

10. Spichrz taki sam.

11. Stodoła na fundamencie z kamieni w jaskulcze gniazdo zbudowana słomą kryta.

12. Stodoła na fundamencie z kamieni, z cegły surówki stawiana słomą kryta.

13. Okulnik pomiędzy gumnami.

Zabudowania Włościańskie.

1. Dziesięć chałup w części w słupy a w części wwęgieł z bali z budowanych słomą krytych z kominami murowanemi przy których znajdują się oborki, stodoły i studzienki.

2. Kuźnia z bali w słupy zbudowana deskami kryta z kominem murowanym.

3. Po za wsią Łączewna stoją dwa krzyże z drzewa.

4. Chałupa w boru dla borowego w słupy z bali zbudowana słomą kryta z kominem murowanym.

W tej wsi Łączewny jest pięciu morgowników to jest:

1. Kacper Bieżyński, 2. Antoni Przyborowski, 3. Wojciech Cieśliński, 4. Andrzej Czupryniak, 5. Maciej Pietrzak, z tych każdy ma gruntu z ogrodem po mórg pięć czyli 2$^1/_2$, i łąki po prętów kw. 90, z tego każdy odrabia po dni 3 w tydzień, zaś od Śgo Jakóba do Śgo Michała po dni 4 w tydzień ręcznie, 6. Antoni Szadkowski, posiada gruntu 3 morgi, czyli dziesiatyn 1$^1/_2$. z czego odrabia ręcznie w ciągu roku dni 120, 7, Salomea Lewandowska wdowa ma morgę gruntu, z którego odrabia ręcznie w ciągu roku dni 40, 8. Piotr Wesołowski kowal szynkuje zarazem dworski trunek za odstąpiony na korzyść swoją 20 garniec do czego ma dodane półtory morgi ogrodu i wybiera kopczyznę, żyta mendli 10, jęczmienia mędli 10, dwa składy grochu i na węgle gotówką rs. 7 kop. 50, za co odrabia dworowi wszelką starą robotę, narzędzia kowalskie ma swoje własne.

Klemens Goetze posiada prawem wieczysto czynszowym gruntu mórg 2, pr. kw. 140 na którym wybudował wiatrak z czego płaci dworowi czynszu rocznie rs. 15 i wolne mlewo uskutecznia.

Jan Urbański owczarz za paszę letnią i zimową od 200 sztuk owiec płaci rocznie rs. 105, ma do tego dodane pomieszkanie i jedną dziesiatynę gruntu.

Stan zabudowań ogrodzenia i inwentarze tak żywe jak i martwe, oraz wysiew akt zajęcia obejmuje.

Obszerniejsze opisanie powyż zajętych dóbr znajduje się w akcie zajęcia u sprzedażą dyrygującego Seweryna Majewskiego Patrona przy Trybunale tutejszym w Warszawie pod Nr. 518 zamieszkałego, zaś zbiór objaśnień i warunki sprzedaży w Kancelarji Trybunału tutejszego w Wydziale I. złożone, przejrzane być mogą.

Zajęcie w kopiach doręczone:

1. Stanisławowi Jezierskiemu Pisarzowi Sądu Pokoju Okręgu Kowalskiego w mieście Kowalu urzędującemu d. 31 Grudnia 1858 r. (12 Stycznia 1859 r.) na ręce własne.

2. Wawrzeńcowi Szalkowskiemu Wójtowi gminy Lubieniec do której wieś Łączewna należy, w mieście Chodczu zamieszkałemu na ręce własne dnia 31 Grudnia 1858 r. (12 Stycznia 1859 r.)

Wniesiono do księgi wieczystej powyż zajętych dóbr w Warszawie d. 15 (27) Stycznia 1859 r. a w dniu dzisiejszym do księgi zaaresztowań w kancelarji Trybunału tutejszego na ten cel utrzymywanej wpisane zostało.

Pierwsza publikacja zbioru objaśnień i warunków przedaży odbędzie się na audjencji publicznej Trybunału Cywilnego Gubernii Warszawskiej w Warszawie w Wydziale I. w miejscu zwykłych posiedzeń przy ulicy Długiej pod N. 549 o godzinie 10 z rana d. 23 Marca (4 Kwietnia) 1859 r.

Sprzedażą dyrygować będzie Seweryn Majewski Patron Trybunału, którego zamieszkanie jest wyżej wskazane.

Warszawa d. 23 Stycznia (4 Lutego) 1859 r.

Radca Dworu, Zgórski.

Wywieszono na tablicy w sali ustępowej Trybunału Cywilnego Gubernii Warszawskiej w Warszawie d. 23 Stycznia (4 Lutego) 1859 r.

Radca Dworu, Zgórski.

Po odbyciu trzech publikacji zbioru objaśnień i warunków sprzedaży oraz przygotowawczego przysądzenia, odbytą została następnie licytacja ostateczna w dniu 18 (30) Czerwca 1859

Wskutku założonej appelacji przez Augustyna Domaradzkiego, Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 20 Lipca (1 Sierpnia) 1859 r. termin ostatecznego przysądzenia uchylił, i oszacowanie dóbr Łączewny rozporządził.

Po rozpoznaniu wszystkich sporów Augustyn Domaradzki umarł, Sukcesorami którego są: Ignacy Domaradzki obywatel we wsi Smiłach Okręgu Kowalskiem, Włodzimierz Domoradzki urzędnik w Warszawie pod N. 1571/2, Marja Tekla Domaradzka nieletnia której opiekunem głównym jest Józefat Wichrowski obywatel we wsi Beszynie Okręgu Kowalskim, zaś opiekónem przydanym, Ignacy Domaradzki jak wyżej zamieszkały.

Umarł także Larol Trzaskowski pozostawiwszy Sukcesorów: Walerją Emilją, Wandę Joannę Marją Karolinę, Józefa Ludwika po dwa Imiona mających po niegdy Marjannie Kün pozostałe dzieci, którye opiekónem głównem jest ojciec ich Edward Kün Sekretarz bióra Powiatu w mieście Kutnie Okręgu Orłowskim zaś opiekunem przydanym Włodzimierz Fintowski w temże mieście zamieszkały, tudzież Wiktora Strzemżalskiego który prawa swoje ustąpił Edwardowi Kün.

W dalszem postępowaniu na żądanie Marjanny z Pileckich Trzaskowskiej wdowy w mieście Kowalu zamiaszkałej, zamieszkanie zaś prawne u Jana Jędrzejewicza Adwokata w Warszawie pod N. 489b obrane mającej, od której tenże Adwokat w miejsce odwołującego się niniejszem Sewe ryna Majewskiego Patrona stawać będzie, sporządzone zostało oszacowanie dóbr Łączewny, i następnie Trybunał Cywilny w Warszawie wyrokiem w dniu 20 Sierpnia (1 Września) 1863 r. wy danym termin do odbycia ostatecznego przysądzenia dóbr Łączewna na dzień 3 (15) Października 1863 r. godzinę 10 rano w Wydziale I wyznaczył.

Szacunek przez biegłych wynaleziony wynosi rs. 16755 kop. 70, zaś licytacja zacznie się od sumy rs. 13252 kop. 60, jako ceny w terminie przygotowawczego przysądzenia postąpionej.

Warunki sprzedaży przejrzane być mogą w Kancelarji Pisarza Trybunału oraz u Jędrzejewicza Adwokata pod N. 489 zamieszkałego.

Warszawa d. 20 Sierpnia (1 Września) 1863 r.

w z. Pisarza,

Juljan Swierczewski, Podpisarz.

(N. D. 4280) Nieruchomości w Warszawie przy ulicy Chmielnej pod Nr 1541 i 1542 na gruncie emfiteutycznym położone, składające się:

1. Z domu frontowego murowanego o parterze i z poddaszami mieszkaniami pokrytego blachą i gontami.

2. Dwóch oficyn z drzewa o parterze jednej o jednem piętrze, drugiej z poddasznemi mieszkaniami, oraz oficynki także z drzewa o parterze z piwnicami, deskami, dachówką karpiówką i gontami krytych.

3. Przystaw z drzewa przy domu wystawionych gontami i deskami krytych.

4 Komórek.

5. Kloak.

6. Wozowni.

7. Kurnika, z drzewa deskami krytych.

8. Studni z pompą.

9. Altany bufetowej w ogrodzie z drzewa deskami krytej.

10. Piwnicy czyli parkan w ziemi.

11. Altan w ogrodzie z sztachet, cztery.

12. Parkanu i sztachet będących w podwórzach ogradzających posesje.

13. Bruku z kamieni polnych w podwórzu.

14. Drzewa i krzewów w ogrodzie.

15 Z muru wspólnego Nieruchomości Nr. 1540.

16. Z gruntu czyli placu ogólnego pod zabudowaniami, podwórzach i ogrodzie 8132$^1/_5$ łokci kw., a długości łokci 97$^1/_4$, szerokości w głąb 83$^3/_4$.

Sprzedane zostaną przez publiczną licytacją w drodze działów na mocy wyroku Trybunału Cywilnego Gubernii Warszawskiej w Warszawie w dniu 25 Kwietnia (7 Maja) r. b. na powództwo Józefa Ulasińskiego obywatela w Warszawie pod Nr. 1541 zamieszkałego od którego działa podpisany Patron przy Trybunale Cywilnym w Warszawie pod Nr. 248/9 zamieszkały przeciwko Tomaszowi Zarzyckiemu pod Nr. 1514 i Stanisławowi Tomaszewskiemu pod Nr. 1423 obywatelom w Warszawie zamieszkałym, pierwszemu jako szczególnemu, a drugiemu jako przydanemu opiekunowi nieletniego Romana-Sylwestra dwóch imion Ulasińskiego w imieniu i na rzecz tegoż nieletniego działającym przez Kenkierskiego Patrona bronionym, zapadłego.

Zbiór objaśnień i warunki sprzedaży oraz Taksa przejrzane być mogą u podpisanego Patrona sprzedaż tę popierającego, lub w Kancelarji Pisarza Trybunału Cywilnego Warszawskiego Wydziału II.

Po odbyciu w dniu 24 Lipca (5 Sierpnia) r. b. pierwszej publikacji zbioru objaśnień sprzedaży i warunków Nieruchomości tej, termin do drugiej publikacji a zarazem przygotowawczego przysądzenia owej w miejscu posiedzeń Trybunału Cywilnego Gubernii Warszawskiej w Warszawie pod Nr. 549 przed W. Dobrskim Sędzią Trybunału Delegowanym na dzień 4 (16) Września r. b. godzinę 9 1/2 z rana wyznaczony został.

Licytacja zacznie się od sumy rs. 12,835 kop. 42$^3/_4$ jako szacunku przez biegłych wynalezionego.

Vadium w kwocie rs. 1500 złożyć należy.

Jan Klockiewicz, Patron.

w Drukarni J. Jaworskiego.—Za pozwoleniem Cenzury.